

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**OKUL YÖNETİCİLERİNİN TEKNOLOJİ LİDERLİĞİ
ÖZYETERLİKLERİ İLE EĞİTİM ÖĞRETİM İŞLERİNİ
GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
(TOKAT İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATİH ULUKAYA

TOKAT

MAYIS - 2015

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**OKUL YÖNETİCİLERİNİN TEKNOLOJİ LİDERLİĞİ
ÖZYETERLİKLERİ İLE EĞİTİM ÖĞRETİM İŞLERİNİ
GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**

(TOKAT İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATİH ULUKAYA

Danışman:

Doç Dr. Nail YILDIRIM

Yrd. Doç. Dr. Vildan ÇEVİK

TOKAT

MAYIS - 2015

ETİK SÖZLEŞME

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgi toplama ve raporlaştırma sürecinin Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna, genel akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak gerçekleştirildiğini; bu tez çalışmasını “intihali engelleme” programı ile taradığımı, bana ait olmayan tüm bilgi, düşünce ve bulgulara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan eder, sorumluluğun tarafıma ait olduğunu kabul ederim.

Tarih : **23/05** / 2015

Tezi Hazırlayan Öğrencinin

Fatih ULUKAYA

İmza

JÜRİ ONAY SAYFASI

OKUL YÖNETİCİLERİNİN TEKNOLOJİ LİDERLİĞİ ÖZYETERLİKLERİ İLE EĞİTİM ÖĞRETİM İŞLERİNİ GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ (TOKAT İLİ ÖRNEĞİ)

Yukarıda başlığı verilen Yüksek Lisans tezi Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun 14.05.2015 + 14.05 tarihli yazısı ile 29/05/2015 tarihinde toplanan jüri tarafından kabul edilerek başarılı bulunmuştur.

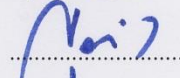
Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

İmzası

Başkan : Doç.Dr. Recep ÇAKIR

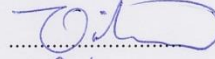
Üye (Tez Danışmanı) : Doç.Dr. Nail YILDIRIM

Üye : Yrd. Doç.Dr. Uğur AKIN

Üye (İkinci Danışman) : Yrd. Doç.Dr. Vildan ÇEVİK

Üye : Yrd. Doç.Dr. Emel TÜZEL

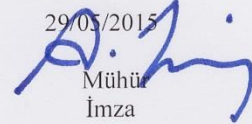

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Enstitü Müdürü: Doç.Dr. Adem İŞCAN

29/05/2015

Mühür
İmza

ÖNSÖZ

Eğitimin en önemli işlevlerinden birinin bireyleri çağın gereksinimlerine uygun ve yeniliklere karşı sürekli algıları açık şekilde yetiştirmek olduğu bilinmektedir. Eğitim hizmeti veren her kurumun yönetici ve öğretmenlerinin teknoloji konusunda kendilerini sürekli yenilemeleri bu sürecin en vazgeçilmez unsurlarından biridir.

Günümüz teknolojisinin baş döndürücü hızına uyum sağlamak ve eğitim alanında gerçekleşen yenilikleri hem takip edebilmek hemde uygulamaya geçirmek kaliteli bir eğitimin olmazsa olmazları arasında yer almaktadır. Uygulayıcı konumunda olan ve işin asıl mutfağında yer alan eğitimcilerin süreçteki katkısı son derece önemlidir. Fakat teknolojinin eğitime uygulanmasında liderlik görevi bulunan okul yöneticisi işin tüm kademelerinde en kritik planlama ve uygulama faaliyetlerini üstlenmekle görevlidir. Bu süreci takip edemeyen yöneticilerin uygun eğitim ortamı hazırlamakta ve eğitimcilerden gelen istek ve taleplere makul çözümler sunmakta zorlandığı yapılan çalışmalarda ortaya konulmuştur.

Bu araştırmada teknoloji yeterliliği konusunda yöneticilerin özyeterlikleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunun yanı sıra okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algıları da tespit edilmeye çalışılmıştır. Böylelikle yöneticilerin teknoloji liderliği yeterlikleri konusunda kendilerini değerlendirmeleri ve bu yeterliklerin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algıları ile arasında bir ilişki olup olmadığı analiz edilmek istenmiştir. Elde edilen bulgular ve sonuçlar ilgili literatürle ilişkilendirilerek sunulmuştur.

TEŞEKKÜR

Araştırmam sırasındaki desteği ve ilgisi için çok değerli tez danışmanım Doç. Dr. Nail YILDIRIM ve Yrd. Doç. Dr. Vildan ÇEVİK hocalarıma,

Süreç esnasında yardımlarını esirgemeyen ve tez sürecinde verdiği moral ve teknik destek için Emirhan KEFELİ, Korhan ŞAHİN, ve Elif ŞAHİN, Mehmet KILINÇ, Nurettin KÜTÜK, Sadettin DÖŞLÜ ve Salih EKİNCİ' ye,

Tez aşamasında Sivas'ta geçirdiğim sürece bana bir aile ortamı sağlayan Muhittin KILIÇ, Zeki SAYGIN, Hamza ŞAHİN, Zeki KÜTÜKTE, İlhan YEŞİLKAYA Ahmet Gökhan SAĞLIK, Şuayip ATEŞ, Cahit ÖZDEMİR' e

Veri toplama sürecinde yaptığı yardım ve katkıları için Ümit ALBAYRAK, Murat DİNÇ, Halil YAVUZYAŞAR, Emin EROL, Kamil TOPAL, Hasan UZUNKAVAK, Ahmet Oğuzhan YANIK ve Günay ESİN' e,

Elektronik ortamda veri girişine katkı sağlayan Tuğba PİŞGEN, Firdevs ÇİFTÇİOĞLU ve Kübra IŞIK' a,

Yüksek lisans öğrenimim sürecinde gösterdikleri yakın dostluklar için Bahadır ÖZEN, Başak EROĞLU, Yusuf Kenan ŞAHİNER, Mikail YALÇIN, Oğuz TAŞ, Sibel ÇINAR, Sezgin TETİK, Tuğba KARACAOĞLU ve Onur KOÇAK' a,

Yüksek lisans eğitimim sırasında kurumumda sağladığı destekler için Nuri YÜZER, Ayşe YETİŞ, Yılmaz KARABEKİROĞLU, Abdullah ŞAHİN ve Salih ZENGİN, Yunis YAZICI' ya

Baskı sürecinde gösterdiği yardımlardan ötürü Ahmet İŞLEROĞLU ve Kadir YARDIMCI' ya

Ayrıca eşim Fatma ULUKAYA, babam İhsan ULUKAYA, kardeşlerim Emre ULUKAYA, Hakan ULUKAYA ve kardeş kadar yakın Ejder ULUKAYA ve Ahmet NURCA' ya koşulsuz desteklerinden ve paylaşımlarından dolayı sonsuz teşekkürler ederim.

Son olarak teşekkürlerin en büyüğü manevi anlamda en büyük desteği gördüğüm fakat bu sürecin sonunu görmeye ömrü vefa etmeyen Canım Annem' e.

ÖZET

OKUL YÖNETİCİLERİNİN TEKNOLOJİ LİDERLİĞİ ÖZYETERLİKLERİ İLE EĞİTİM ÖĞRETİM İŞLERİNİ GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

ULUKAYA, Fatih

Yüksek Lisans, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Nail YILDIRIM

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Vildan ÇEVİK

Mayıs, 2015, xiii + 86 sayfa

Bu araştırmada, Türkiye'deki okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasındaki ilişkinin nasıl olduğu incelenmeye çalışılmıştır. Araştırmada okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlikleri ve eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri birlikte incelenmiştir.

Araştırma evreni, 2013-2014 öğretim yılında Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında görev yapan yöneticilerden oluşmaktadır. Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı 609 resmi okul ve kurum bulunmaktadır. Araştırma kapsamında bu okulların tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma yapabilmek için önce resmî izin alınmıştır, daha sonra ilgili tüm örgün ve yaygın eğitim kurumlarına Tokat Acil Duyuru ve İletişim Sistemi (ADİS) aracılığı ile hazırlanan veri toplama aracı gönderilmiştir. Ayrıca hazırlanan anket formu internet ortamına aktararak veri toplama süreci elektronik olarak da yürütülmüştür.

Sürecin sonucunda geri dönüşü sağlanan 140 veri toplama aracından doğru biçimde cevaplanmayanlar yada eksik cevapları olanlar elenerek kalan 112 okul yöneticisinin ölçek formu üzerinden araştırmaya ilişkin analizler yapılmıştır. Veri toplama süreci 2014 Ocak ayında gerekli izinlerin İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınmasıyla başlanmış olup yaklaşık 3 ay sürmüştür.

Araştırma için iki ölçek kullanılmıştır. Bunlardan ilki “Okul Yöneticileri Teknoloji Liderliği Yeterlik Algıları Ölçeği” dir. Araştırmada kullanılan diğer bir ölçek ise okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin görüşlerinin tespiti için geliştirilen “Eğitim Öğretim İşleri Ölçeği” dir.

Araştırma bulguları değerlendirildiğinde şu sonuçlara ulaşılmıştır; Teknoloji liderliğine ilişkin özyeterlik algılarının en yüksek olduğu okul kademesi meslek lisesi iken, en düşük yeterlik algısının ise ilkokulda görev yapan yöneticilere ait olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. İlçede çalışan okul yöneticilerinin “vizyoner liderlik”, profesyonel uygulamada mükemmellik” ve “genel toplam” başlıkları altında il merkezindekilere göre daha yüksek algı puanına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada cinsiyet, yaş, eğitim durumu, hizmetiçi eğitim alıp almama durumu gibi diğer bağımsız değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algılarının okul kademesine göre “etkililik ve düzenlilik” başlığı altında meslek lisesi yöneticilerinin ilkokulda çalışan yöneticilere göre anlamlı olarak daha yüksek yanıtlar verdiği görülmüştür. Yaş bağımsız değişkenine göre sonuçlar incelendiğinde ise “öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler” ve “rehberlik hizmetleri” başlıkları altında 20-34 yaş grubundaki yöneticilerin en düşük algı puanına sahip olduğu görülmüştür. Çalışmada il yada ilçede çalışma durumu, cinsiyet, eğitim durumu, hizmetiçi eğitim alıp almama durumu gibi diğer bağımsız değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, teknoloji liderliği, teknoloji liderliği özyeterlikleri, eğitim öğretim işleri.

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE SELF EFFICACY LEVELS ABOUT SCHOOL DIRECTORS AND THE LEVELS OF PERFORMING EDUCATION

ULUKAYA, Fatih

Masters Degree, Department of Educational Sciences

Thesis Advisor : Doç Dr. Nail YILDIRIM

Thesis Advisor: Yrd. Doç Dr. Vildan ÇEVİK

May, 2015, xiii + 86 pages

In this research, it is aimed to examine the relationship between technology leadership efficacy of school administrators in Turkey and their level to perform education. In research, it was tried to find the self-efficacy of school administrators about technology leadership and levels of performing education actions.

Research system consists of administrators who work in formal and mass education institutions that belong to Tokat Public Education Directorate in 2013/2014 Education year. There are 609 Public Elementary and 3 Private Schools that committed to Tokat Public Education Directorate. Within the research It was tried to reach all of these schools.. First Official Approval was obtained to conduct the study, then survey forms were sent to all related formal and mass education institutions by the System of Tokat Urgent Notification (as named ADİS). Also the questionnaires were transferred to internet and data collection process was carried out online.

At the end of the research, improper or incomplete scales were eliminated in 140 scales, that were answered by 112 school administrators the analyses were made about survey. Data collection process began in January 2014 after obtaining necessary permission from the provincial education directorship, and lasted about 3 months.

Two scales were used for survey. The first scale was “Self efficacy of school administrators technology leadership”. The second scale was “Levels of performing education actions”, and used to identify the levels of school administrators performing education actions.

When the research results are evaluated, it was understood that the school which has the least is primary schools. The school director who work in towns has more points in “leadership”, ”perfection in Professional practice”, and “in total” than the director who work in city centers. In research the meaningful difference wasn’t found such as age, education, gender.

Under the heading of “effectiveness and regularity” it was understood that the directorship of vocational-high school gave more meaningful answers than school director who work in primary schools. According to ‘age free’ variant it was seen that between 20-34 school director have the lowest perception point in ‘supportive facilities in performing education’ and ‘guidance facilities’. In research a meaningful statistically difference hasn’t been found in working in a city or in a town, age, gender, education.

Keywords: Leadership, technology leadership, school director, technology leadership competencies education jobs.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ İMZA SAYFASI	ii
ÖNSÖZ	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR LİSTESİ	xiii
GİRİŞ	1
Problem Durumu.....	1
Araştırmanın Amacı.....	2
Araştırmanın Önemi	3
Sayıtlar.....	4
Tanımlar.....	4
BÖLÜM II	5
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	5
Giriş	5
Lider.....	5
Yönetici ve Lider	6
Liderlik Çeşitleri	7
Kültürel Liderlik	8
Vizyoner Liderlik.....	8
Öğretimsel Liderlik.....	8
Etik Liderlik.....	8
Değişim/Dönüşüm Liderliği	9
Teknoloji Liderliği.....	10
Teknoloji Liderliği Rollerini.....	11
Teknoloji Liderliği ve Okul Yöneticileri	13
Eğitimde Teknoloji Kullanımı	19
Eğitim Öğretim İşleri	16
BÖLÜM III	24
YÖNTEM	25

Araştırma Modeli	25
Çalışma Grubu	25
Ölçme Araçları.....	27
Veri Toplama Süreci.....	32
Verilerin Çözümlemesi	33
BÖLÜM IV	34
BULGULAR.....	34
BÖLÜM V	57
TARTIŞMA	57
BÖLÜM VI.....	69
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	69
KAYNAKÇA.....	73
EKLER.....	80
EK-1: Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği Sonuç Tablosu.....	80
EK-2: Eğitim Öğretim İşleri Ölçeği Sonuç Tablosu.....	80
EK-3: Ölçme Aracı	80
EK-4: Araştırma İzni	80
EK-3: Yönetici Anketi	83
EK-5: Araştırma İzni	88
ÖZGEÇMİŞ	89

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. Eğitim İşleri ve Öğretim İşleri.....	19
Tablo 2. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Özellikleri	26
Tablo 3. Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği (TELÖY)	27
Tablo 4. Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği ve Faktörlerinin Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri	29
Tablo 5. Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri	30
Tablo 6. Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri Ölçeği ve Faktörlerinin Ortalama, Standart Sapma Ve Korelasyon Değerleri	32
Tablo 7. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algıları	34
Tablo 8. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının; Görev Yaptıkları Okul Kademesine Göre Dağılımı.	36
Tablo 9. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algılarının İlçe Veya İl Merkezinde Çalışma Durumuna Göre Dağılımı.	38
Tablo 10. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algılarının Cinsiyete Göre Dağılımı	39
Tablo 11. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının Yaşa Göre Dağılımı	40
Tablo 12 . Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	41
Tablo 13. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Durumuna Göre Dağılımı.	42
Tablo 14. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri	43
Tablo 15. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Görev Yaptıkları Okul Kademesine Göre Dağılımı.	45
Tablo 16. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin İlçe Veya İl Merkezinde Çalışma Durumlarına Göre Dağılımı.....	47
Tablo 17. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.	48
Tablo 18. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Yaşa Göre Dağılımı.	49
Tablo 19 - Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	51

Tablo 20. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Durumlarına Göre Dağılımı.	53
Tablo 21. Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterlikleri İle Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri Arasındaki İlişki.	54
Tablo 22 - Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterliklerinin, eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri tarafından yordanması.	56

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MEM	: Milli Eğitim Müdürlüğü
TDK	: Türk Dil Kurumu
ISTE	: Uluslararası Eğitim Teknolojileri Topluluğu
NETS	: Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları
NETS-A	: Yöneticiler için Ulusal Eğitim Teknolojileri Standartları
SPSS	: Sosyal Bilimler için İstatistik Programı
VL	: Vizyoner liderlik
DÇÖK	: Dijital çağ öğrenme kültürü
PUM	: Profesyonel uygulamada mükemmellik
SG	: Sistematik gelişim
DV	: Dijital vatandaşlık
GT	: Genel toplam
PSE	: Politikalar ve sosyal etkinlikler
ÖGYDH	: Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler
EÖGYG	: Eğitim-öğretimin geliştirilmesine yönelik yönetim görevleri
RH	: Rehberlik hizmetleri
ED	: Etkililik ve Düzenlilik
GD	: Gelişim ve değerlendirme

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi, sayıtları, sınırlılıkları ve tanımlarına yer verilmiştir.

Problem Durumu

Okul yöneticilerinin teknolojik gelişmeleri kurumlarına entegre ederken ne düzeyde bilgili ve etkili oldukları oldukça önemlidir. Okul yöneticileri kendi sorumluluklardaki okul yada kurumlarını yeni teknolojiler ile uyumlu hale getirmelidir. Bununla birlikte tüm öğrencilerin bundan istifade edebilmesi için ilgi çekici eğitim ve sürekli dinamik bir öğrenme kültürü oluşturmalı ve bunu desteklemelidir. Tüm bunlar gerçekleşirken hem bilgi ve teknoloji kaynaklarını etkili kullanılması konusunda hem de teknolojinin kullanımı sırasında dikkat edilmesi gereken etik ve yasal konularda bilgilendirme ve denetim alanlarında sorumlulukları vardır.

Can (2002)'a göre; insanlık yirminci yüzyılın son çeyreğinde, geçmiş zamanlara nazaran bugüne kadar görülmemiş bir seviye ve hızda değişim yaşamıştır. Bu değişim yapılarda, anlayışlarda ve her alandaki uygulamalarda görülmektedir. Teknoloji konusunda yeterli bilgi ve becerisi olan bir okul yöneticisi çağın gerektirdiği tüm eğitim teknolojilerinin kullanımını hem gerçekleştirir hem de yönettiği ortamda bunun kullanılmasına zemin hazırlar.

Kamu okullarını yönetmek ve farklı eğitim yöntemleri geliştirmek için, bilgisayar teknolojilerinden yararlanılması gerekmektedir. Eğitim yönetiminde bilişim teknolojileri ihmal edilmiş, eğitim yönetimi ile bilgi yönetimi ve eğitim teknolojileri arasında işbirliği yeterince kurulamamıştır (Telem, 1991). Okullarda teknolojinin izlenmesi, bilişim teknolojisi laboratuvarlarının oluşturulması vb. sorumluluklarından dolayı okul yöneticilerine büyük sorumluluk düşmektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojileri alanında okullarındaki öğretmenlere ve öğrencilerine öncülük yapmak ve teknoloji kullanımı konusunda da onları hem yönlendirmek hem de teşvik etmek gibi yeni sorumlulukları oluşmaktadır. Bilgi teknolojilerinin okul yönetiminde ve sınıfta etkili kullanımı, okulda kullanılan yazılımların değerlendirilmesi, hem okul bazında hem de kişisel bazda üretkenliğin artırılmasında teknolojinin rolü aynı zamanda teknolojideki yeni gelişmelerin takibi ve bu gelişmelerin okula yansımaları, eğitim

yöneticilerini bu alanda bazı yeterliklere sahip olmaya zorlamıştır (Turan, 2002). Bunlara ek olarak okuldaki eğitim öğretim işlerinin yürütülmesi görevi de okul yöneticilerinin diğer yükümlülükleridir. Okul yöneticisi bir taraftan teknolojiyi etkin kullanarak okuldaki eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme sürecini de daha başarılı ve etkili kılabilir. Günümüzde teknolojik liderlik konusunda yeterli olmayan okul yöneticileri aynı zamanda eğitim öğretim işlerini gerçekleştirirken de sıkıntılar yaşayabilir. Araştırmanın temel problemini oluşturan konu tam olarak bu denilebilir. Bu temel konuda ulaşılmaması düşünülen sonuçlar ile bu probleme cevap aramak istenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri ve eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algılarını belirleyerek, okul yöneticilerinin sahip olduğu demografik değişkenlerine göre incelemek ve okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1- Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri ne düzeydedir?

2- Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri; görev yaptıkları okul kademesine, ilçe veya il merkezinde çalışma durumuna, cinsiyete, yaşa, eğitim durumuna ve bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadığına göre farklılaşmakta mıdır?

3- Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri ne seviyededir?

4- Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri; görev yaptıkları okul kademesine, ilçe veya il merkezinde çalışma durumuna, cinsiyete, yaşa, eğitim durumuna ve bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadığına göre farklılaşmakta mıdır?

5- Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlikleri ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasında anlamlı ilişki var mıdır?

6- Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerini teknoloji liderliği yeterlikleri anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?

Araştırmanın Önemi

Okullar bir toplumun geleceğinin temellerinin atıldığı yerlerdir. Okulların işleyişinden sorumlu olanlar ise; okul yöneticileridir. Bu nedenle okul yöneticileri, toplumun geleceğinin şekillenmesinde önemli bir rol üstlenmektedirler. Teknoloji çağı olarak adlandırılan günümüzde, başarılı olmak isteyen bir okul yöneticisinin eskiye nazaran daha hızlı değişen ve farklı uzmanlık alanlarında bilgi sahibi olması gerekmektedir. Örneğin günümüzde teknoloji konusunda yeteri düzeyde bilgi ve kabiliyete sahip olmak okul yöneticisinin olmazsa olmaları arasında yer almıştır.

Aksoy (2012)'a göre okul müdürünün yeterli olması ile okulun başarılı olması arasında bir ilişki vardır. Başarılı, becerikli, yetenekli, yetişmiş ve yeterli okul müdürlerinin başarılı okullar oluşturduğu söylenebilir. Dolayısıyla okulun başarısı okul müdürlerinin yeterlikleriyle doğrudan ilgili olarak görülebilir. Okulun başarısının da okulda gerçekleştirilen eğitim-öğretim hizmetlerinin kalitesi ile ilgili olduğu düşünülebilir. Bu süreci de yönlendirebilecek en etkili kişi okul müdürüdür. Bundan dolayı okul müdürlerinin yeterlikleri ile eğitim-öğretim süreci arasındaki ilişki önemli görülmektedir. Bu araştırmanın en önemli hedeflerinden biri de okul yöneticilerinin teknoloji liderliği düzeyleri ve bu liderliklerinin eğitim öğretim işlerine yansımalarının ne düzeyde olduğunu ortaya çıkarmaya çalışmaktır.

Bu araştırma okul yöneticilerinin daha başarılı ve yönettikleri okulların daha etkili olabilmesi için teknoloji liderliğinin gerekliliğine dikkat çekmesi açısından önemlidir. Okul yöneticilerinin teknoloji lideri olması ve bu durumun eğitim öğretim işlerine katkıda bulunup bulunmadığı konusunun tespit edilmesi açısından bu araştırmanın bulguları önem taşımaktadır.

Ayrıca araştırmanın bulgularının okul yöneticisi atama ve yer değiştirme yönetmeliğinin güncellenmesi esnasında uygulayıcılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sayıtlar

Bu araştırmaya katılan okul yöneticilerinin araştırmada sorulan sorulara objektif olarak ve içtenlikle cevap verdiği varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

1. Araştırmanın sonuçları veri toplama araçlarıyla sınırlıdır.
2. Bu çalışma devlet okulları ile sınırlıdır.
3. Eğitim yöneticilerinden toplanan veriler, Tokat ili ile sınırlıdır.

Tanımlar

Okul Yöneticisi : Okul/kurumda görev yapan müdür, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı ve müdür yetkili öğretmendir.

Özyeterlik : Kişinin bir işi yapmak için gerekli becerilere sahip olduğu konusundaki kendine olan inancıdır.

Teknoloji Liderliği : Teknolojinin eş güdümlü, etkili ve verimli şekilde örgütte kullanılmasında gerekli işlemleri yapan, sorumluluğundaki örgütü bu konuda tavır ve davranışları ile etkileyen, yönlendiren ve yöneten liderlik çeşididir.

Yeterlik : Bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi, ehliyet, yeterlik,

Yönetici Yeterlikleri: Yöneticinin belirli bir rolü oynayabilme gücüdür.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Giriş

Gelişmiş toplumların en çok önem verdiği konuların başında hiç şüphesiz eğitim yer almaktadır. Çevik (2006)'e göre gelişen ve sürekli değişen çağımızda yeni teknolojilerin eğitim-öğretim ortamlarına entegrasyonu ile gelecek nesillerimizi bilgi toplumu bireyi olarak yetiştirmek, okullarımızın temel amaçlarından biridir. Alkan (1998)'a göre ise içinde bulunduğumuz çağda her şey hızla değişmekte ve bu değişim sürecinde sosyal, ekonomik ve beşeri kurumların tamamı kendini yeni koşullara uyarlamakta, hal böyle iken eğitim sisteminin de kendini yenilemesi gereği kaçınılmaz bir gereklilik olmaktadır. Eğitime yapılan yada yapılmayan her müdahale ise etkisini yıllar sonra göstermektedir. Binbaşıoğlu (2005) ise eğitim, yeni kuşağı geleceğin gereksinimlerine göre hazırlamaktır diyerek aslında eğitimin ne önemli bir görevi olduğunu ortaya koymuştur.

Formal eğitim bir program çerçevesinde hedefleri ve süreci planlı olarak yapılan eğitime denilmektedir. Bu kapsamda, okullarda verilen örgün eğitimin yanı sıra çeşitli kurumlar aracılığı ile yaygın eğitim faaliyetleri de düzenlenmektedir. Açılan kurslar aracılığı ile çağın gerekliliklerine uygun yada geleneksel alanlarda halkın ilgi gösterdiği, ihtiyaç duyduğu eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir.

Gelişen teknolojinin hayatın her alanında yol açtığı değişimler eğitim alanında da etkisini göstermekte ve bu kurumların yöneticilerinin sahip olması gereken özelliklere yenileri eklenmektedir. Okullarında eğitim ve teknolojinin kaynaşması ve uyumlu kullanımında yöneticiler artık liderlik misyonu da yüklenmişlerdir.

Lider

Lider kavramını açıklamak için kullanılan literatürde birçok tanım vardır. Liderin özellikleri ve liderden beklentiler kişiye göre değiştiği için kabul görmüş ve herkes tarafından benimsenmiş olan bir tanım henüz oluşmamıştır. Erçetin (2000)'e göre, liderlik algısı ve liderliğin tanımı içinde bulunan zamanın gerekliliklerine göre farklılık arz eden liderliğe ilişkin algı, beklenti, değerlendirme, geliştirilen yaklaşımlar ve bulgulara göre farklılaşmaktadır.

Eren (2007)'e göre liderlik, tarihin her devrinde olmuştur. İnsan, her zaman tek başına gerçekleştiremeyeceği ihtiyaç ve çıkarlarını benzer ihtiyaç ve çıkarlara sahip insanlarla bir grup oluşturarak gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Hiyerarşik bir doğası olan insan bu oluşan grupta kendini yönlendiren ve hedefe doğru harekete geçiren birine tarihin her bölümünde ihtiyaç duyduğu gibi bundan sonra da liderden vazgeçmeyeceğini söylemek yanlış olmayacaktır. (Deming, 1996) çalışmasında lideri, sadece bir karizma yada sadece kişilik olarak tanımlanamaz şeklinde açıklamıştır. Bununla birlikte lideri, güçlü bir öğrenme ortamı oluşturan, kişisel gelişimi teşvik eden kişi olarak görmektedir. Ayrıca nitelikli kişilerle çalışmanın öğrenmeyi bir ihtiyaç olarak görmeyi sağladığını ve öğrenme ihtiyacını ortadan kaldırmadığını düşünmektedir. Tosun (1982) araştırmasında lideri önde giden, yol gösteren, öğreten ve aydınlatan kişi olarak tanımlamaktadır. Buna ek olarak lider sorumluluğundaki kişilerin istek ve ihtiyaçlarını zamanında görüp çözümler üreten kişi olarak tarif etmektedir. Yılmaz ve Ceylan (2011)'a göre ise liderlik, izleyenleri harekete geçirmek için yetenek ve bilgileri kullanarak etkileme süreci biçiminde de tanımlanabilir. Liderler etrafındakilere coşku ve heyecan katabilecek bir vizyona, stratejik kararlar alabilecek bir yeteneğe ve hedefe ulaşmayı sağlayabilecek bir enerjiye sahip olmalıdırlar. Bursalıoğlu (1979)' na göre ise lider büyük planların yaratıcısı ve yapıcısıdır demektedir. Bu tanım ile lider olacak kişinin ne denli büyük bir görevi olduğunu ortaya koymuştur.

Yukardaki tanımlardan özetle belirli bir amaca ve hedef için çalışan ve o doğrultuda ilerleyen insan gruplarının oluşturulması ve harekete geçirilmesi her kolay bulunmayan ayrı bir beceri ve ikna yeteneği gerektirmektedir. Liderlik, bir grubu belirli bir amaç etrafında toplayabilme ve bu amaç için harekete geçirme yetenek ve bilgilerinin toplamıdır (Eren, 2007).

Yönetici ve Lider

Gümüşeli (2001) çalışmasında liderlik ve yöneticiliğin, özdeş olmayan ancak birbirini bütünleyen düşünce ve eylemleri içeren iki farklı kavram olduğunun altını çizmiştir. Bu iki kavram günlük hayatta birbirine yakın kavramlar gibi algılsa bile aslında bu iki kavramın arasında belirgin farklılıklar vardır. Erçetin (2000) çalışmasında lider ve yönetici arasındaki bu farklılığı oluşturan düşünce ve eylem biçimlerini aşağıda özetlemiştir.

Liderler

- Kişileri ve aktif tutumları benimserler.
- İnsanların olabilirlik-isteklilik - gereklilik konusundaki fikirlerini değiştirirler.
- Yeni moral değerler yaratıp; verdikleri buyruklarla özel istek ve amaçlar oluştururlar.
- İşlerini bir zorunluluk ve yük olarak görmezler.
- İşte coşku yaratmayı, riske girmeyi, fırsat ve ödülleri yüksek tutmayı tercih ederler.
- Yöneticilerin seçenekleri sınırlandırdıkları, eski örnekleri izledikleri durumlarda yeni yaklaşımlar geliştirebilirler.
- Empatik yollarla, sezgileriyle insanların önce düşünce ve duyguları, sonra eylemleri ile ilgilenirler.
- Olayların, durumların insanlara ne ifade ettiğini anlamaya çalışırlar.

Yöneticiler

- Kişisel olmayan, yönetsel amaçları benimseme eğilimindedirler.
- Yaptıkları işi insan ve madde kaynaklarını bütünleştirmek için gerekli olan kararları alma ve gerekli stratejileri geliştirme süreci olarak görürler.
- Anlaşma, pazarlık yapma, ödüllendirme-cezalandırma vb. esnek taktikler kullanırlar.
- Mevcut konumlarını korumak için rutin işlere hoşgörü ile bakarlar.
- Riske girme arzuları var olanı koruma güdülerinin hep arkasında kalır.
- Birlikte çalıştıkları insanlarla olan ilişkileri ve onlara gösterdikleri ilgi, olayları geliştirmede oynadıkları rollere göre değişir.
- Yönettiği kimselerle emirler aracılığı ile, itaate zorlayan ve dolaylı bir ilişki kurar.
- Olayların, durumların nasıl geliştiğini anlamaya çalışırlar.

Ayrıca liderleri yöneticilerinden ayıran özelliklerden bazıları da şunlardır.

- Gerektiğinde bir fikri savunabilir veya tek başına bir yapılması gereken bir eylemi gerçekleştirebilirler.
- İzleyenlere doğrudan, sonuç alan ve etkileyici mesajlar gönderirler.
- Çok zengin bir duygu dünyaları vardır. Bütünleşmek yada nefret etmek gibi yoğun yaşadıkları duyguları ile çevrelerini etkilerler.

Liderlik Çeşitleri

Can, (2002)'a göre, 21. yüzyılda insanların sürekli yeni arayışlar içinde olması liderlik gibi çok önemli ve popüler bir alanda da sürekli yeni gelişmelerin olması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Çağımızdaki gelişmelere göre ortaya çıkan yönetim anlayışları okul yöneticisinin rolünün bir liderlik rolü olduğunu ortaya koymaktadır. Okul yöneticilerinin başarılı bir okul ortaya çıkarabilmeleri için lider olma rolünü gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Aydoğan ve Helvacı (2010)'ya göre ise okul yöneticilerinin göstermesi gereken başlıca liderlik davranışları şunlardır:

Kültürel Liderlik

Her örgütün kendine özgü bir kültürü mevcuttur. Eğitim örgütlerinin yapı taşı olan okulların kendilerine özgü kültürleri vardır. Okul yöneticilerinden beklenen en önemli davranışlardan biri çağın gereksinimlerine göre okul kültürünün oluşturulması, geliştirilmesi ve değiştirilmesi rolüdür. Erdoğan (2002)'ın çalışmasına göre kültürel liderlik yaklaşımı örgüt kültürünü güçlü ve esnek olarak düzenlemek ve geliştirmek amacı güder. 1980'li yıllarda örgüt kültürü ile ilgili yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkmıştır. Kültürel lider, özetle kendi örgütünü daha büyük örgütlerle kaynaştırma amacıyla çalışan kişidir.

Vizyoner Liderlik

Vizyoner lider, ufku açık ve her daim geleceğe yeni bir gözle bakabilen liderdir. Vizyoner bir yönetici, gelişen ve değişen dünyanın ortaya çıkardığı gelişmeleri ve olayları okuyabilme yeteneği ile diğer yöneticilerden ilerdedir. Ayrıca örgütün bütün kademelerine sahip olduğu vizyonunu başarıyla iletebilir ve kurumsallaştırabilir. Bu lider, sadece güce sahip değildir aynı zamanda düşünceleriyle kendini izleyenleri etkileyebilir (Durukan,2006).

Öğretimsel Liderlik

Okul yöneticisinin asıl yerinin makam odası değil sınıf ve koridorlar olduğunu ifade eden ve okul liderliği alanında popüler hale gelen bir liderlik türüdür. Bu liderlikle beraber yeni bir anlayışta ortaya çıkmıştır. Bu anlayışa göre okul yöneticisinin asıl işi, öğretim sürecine liderlik etmektir. Zamanını sınıflarda ve koridorlarda geçirerek, öğretmen ve öğrencilere o okulda asıl önemli olanın ve neye değer verildiği konularına ilişkin mesajlar verebilir (Sezgin ve Özdemir, 2002). Özetle öğretimsel liderlik, diğer liderlik alanlarına göre daha önceliğini ve ilgisini öğrenci, öğretmen, öğretim programı ve öğretme-öğrenme sürecine ayırmıştır ve bu alanlarla doğrudan ilgilenmeyi gerektiren bir liderlik türüdür (Aksoy ve Işık, 2008).

Etik Liderlik

Etik sözlükte kelime anlamı olarak “Çeşitli meslek ve branşlarda tarafların karşılıklı olarak uyması veya kaçınması gereken tüm davranışlar” olarak tanımlanmaktadır (www.tdk.gov.tr).

Köknel (1996)'e göre etik kavramının evrensel normların hepsinde karşılığı aynıdır. İnsan, vicdanının sesi ile duygu, düşünce, davranış, tutum ve eylemini doğrudan doğruya, iyi-kötü yada olumlu-olumsuz olarak değerlendirir. Bunun sonucunda da birey kurduğu ilişkilerde denge, düzen, denetim ve uyum sağlar. Evrensel olarak nitelendirilen etik ilkelere (adalet, eşitlik, tarafsızlık, insan hakları, demokrasi vb.) saygı duyarken, yine evrensel olarak etik dışı kabul edilmiş davranışlara da (ayrımcılık, psikolojik yıldırma (mobbing), kayırma, rüşvet, bencillik vb.) izin vermez.

Çelik (2005)'e göre okul yöneticisi karar verme sürecinde yasaları ve kamu yararını temel ölçüt olarak almalıdır. Ancak okul yöneticisi birtakım etik ölçütleri de dikkate almak zorundadır. Okul yöneticisinin etkili bir etik liderlik davranışı göstermesi, örgütsel etiğin kurumsallaşmasını ve okulun geneline hâkim olmasını sağlar. Okullarda etik ilkelerin hiçe sayılması yada tam benimsenmemesi örgüt ikliminin bozulmasına sebep olabilir. Bu nedenle Gümüşeli (2001)'ye göre eğer bir okul müdürü çağın gereklerini karşılamayı istiyor ise etik açıdan lider olmalıdır. Başka bir ifade ile dürüst, adil ve ahlaklı bir tutum sergileyerek “bütün öğrencilerin” başarı düzeylerini artırmaya gayret etmelidir.

Değişim/Dönüşüm Liderliği

İlk olarak Burns tarafından 1978 yılındaki “dünya sınıf liderleri” adlı çalışmasında dönüşümsel liderlik kavramı ortaya atılmış ve Bass tarafından savunulmuştur. Dönüşümsel liderlik, lideri izleyenlerin etkileyici bir vizyonla harekete geçirilmelerini, problemlerinin üstesinden gelmeleri için cesaretlendirilmelerini, grup hedeflerinin kabulünün teşvik edilmesini ve bireysel gelişim faaliyetlerine katılmayı kapsamaktadır (Korkmaz, 2006).

Balcı'ya (1998) göre ise dönüşümcü liderlik özellikleri olan bir lider bireylerin ben merkezli değerlerini toplumun ve örgütün değerleri gibi daha üst değerlere dönüştürmeyi başaran kişidir.

Turan ve Şişman (2000)'e göre ise eğitim yönetimiyle ilgili çağdaş tartışmalarda okul değişiminin merkezi olarak görülmektedir. Öğrenen bir örgüt olarak okulda, bir öğretim ve değişim lideri olarak okul yöneticisinin konumu çok önemlidir.

Özetle dönüşümsel lider, vizyon sahibi, cesaret verici, hedeflere ulaşmayı teşvik edici ve bireysel gelişimi destekleyen kimsedir denilebilir.

Teknoloji Liderliği

Teknolojinin ağa egemen olmasıyla beraber okul yöneticilerinin de kendilerini teknolojik gelişmelere uyarlamaları ve bu konuda kendilerini geliştirmelerine duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır (Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 2011a.). Teknoloji lideri, çağın getirdiği yeniliklere ve gelişmelere uygun her türlü eğitim altyapısını kuran, yöneten, gerekli ortamı hazırlayan ve yararlanacak kimseleri eğiterek ve motive ederek hazır hale getiren kişidir. Tanzer (2004) ise teknolojik lideri, çağın vazgeçilmez bir gerekliliği olan teknolojinin etkili kullanılması ve maksimum verimlilik ile kullanılmasında gerekli eş yönlendirmeyi yapan, rgt bu konuda etkileyen, yönlendiren ve yöneten kişi olarak tanımlamaktadır.

Teknoloji lideri için yapılan tanımların birbirlerinden farklılık göstermesi, teknoloji liderinin rolünü ve sorumluluk alanlarını belirleyip bunları standartlaştırma ihtiyacını ön plana çıkarmıştır. Bu amaçla yapılan çalışmalar içerisinde ön plana çıkmış ve en kapsamlı çalışmalardan biri olan, Eğitimde Uluslararası Teknoloji Topluluğu yani yaygın olarak bilinen ismi ile ISTE (International Society for Technology in Education)'ye aittir (Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 2011b.).

Merkezi ABD'de bulunan ISTE ulusal teknoloji liderliği standartlarını Yöneticilere Yönelik Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları olarak belirlemiştir. Bu standartlar literatürde NETS-A (National Educational Technology Standards for Administrators-) olarak bilinmektedir. NETS-A ilk olarak 2001 yılının Kasım ayında tarihinde açıklanmış olup 2009 yılında bu standartlar revize ederek NETS-A 2009 oluşturulmuştur. NETS-A standartlarının en belirgin ve önemli özelliği bütünlüklü bir projenin sonucunda ortaya çıkmış olmasıdır. Bu çerçevede hazırlanan ve öğrenciler, öğretmenler ve yöneticiler için belirlenmiş standartlar birbirleriyle uyumludur (Banoğlu, 2008).

NETS-A 2002 ile altı boyutta ele alınan standartlar NETS-A 2009 ile birlikte beş boyut şeklinde gruplanmıştır. 2009 yılında ISTE tarafından yeniden değerlendirilerek güncellenen yeni standartlara göre teknoloji liderinde aranan özellikler şöyle sıralanmıştır (Akt. Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 2010) :

Vizyoner Liderlik

Eğitim yöneticileri, yönettikleri kurumun tamamında kapsamlı bir teknoloji entegrasyonu oluşturmak için mükemmeliyetçi ve esnek bir yapıda yani dönüşümü destekleyen herkes tarafından benimsenmiş ortak bir vizyonun geliştirilmesi ve bu vizyonun uygulanmasına ilham verir ve liderlik eder.

Dijital ağ ğrenme Kültürü

Eğitim yöneticileri, kurumlarında oluşturacakları dinamik bir dijital ağ ğrenme kültürü ile tüm öğrenciler için uygun, ayrıntılı ve ilgi çekici eğitim ortamı oluşturur, destekler ve bunun sürdürülmesini sağlar.

Profesyonel Uygulamada Mükemmellik

Eğitim yöneticileri, kurumlarındaki profesyonel öğrenme ve yeniliğe dayalı ortamları desteklemek suretiyle eğitimcileri güçlendirerek teknoloji ve kaynakların bütünleştirilmesi yoluyla öğrencilerin öğrenmesini geliştirir.

Sistematik Gelişim

Eğitim yöneticileri, örgütün sürekli gelişimi için bilgi ve teknoloji kaynaklarını en etkili ve verimli kullanılması için dijital ağ liderliğini ve yönetimini sağlar.

Dijital Vatandaşlık

Eğitim yöneticileri, sosyal, etik, yasal konu ve sorumluluklara ilişkin bir anlayış tasarlar ve geliştirir böylelikle dijital kültürün daha iyi gelişimini desteklemek konusunda tüm imkanları seferber eder.

Teknoloji Liderliği Rollerini

Eğitim-ğretim süreçlerinde yaşanan değişimler beraberinde okul yöneticilerine yeni roller de eklemiştir bunlardan biri gelişen çağın vazgeçilmezi olan teknoloji liderliği rolüdür (Anderson ve Dexter, 2005). Sincar (2009) araştırmasında teknoloji lideri olarak okul yöneticilerinin sahip olması gereken rolleri, insan merkezlilik, vizyon, iletişim ve işbirliği ve destek başlıkları altında toplamıştır.

İnsan Merkezilik

Eğitimin bileşenlerini oluşturan temel öğenin insan olduğundan yola çıkarak alınan kararlarda da insanın temel ihtiyaçlarını gözetmenin kaçınılmaz olduğu söylenebilir. Sincar (2009)'a göre insan duygu, düşünce ve inanç dünyasıyla bir bütün olarak iyi anlaşıldığı ve kendi doğasıyla çatışmayan ortamlarda gelişebilir. Okul yönetimini birinci elden etkileyecek olan okul yöneticileri ile okulun diğer üyeleri arasındaki etkileşim dikkate alınmadığında yada dikkate alınmaya değer bulunmadığında insan kaynağının yok olmasına giden bir zaman sürecin tetiklenmesine yol açılabilir.

Okul yöneticilerinin insan merkezilik boyutunda yapabilecekleri konusunda, okulun tüm paydaşları ile ortak kararlar alabilmek, öğrencilerin ve öğretmenlerin ihtiyaçlarını belirlemek, öğretmenlerin eğitim teknolojisi konusunda HİE almasını özendirme, okul içi iletişimi sağlamada internet hizmetlerinden faydalanmak, eğitim teknolojilerinden eşit düzeyde faydalanmayı sağlamak gibi maddeler sayılabilir.

Vizyon

Vizyon kelime manası olarak “ileri görüş” anlamına gelmektedir. Bu tanım ışığında vizyon geleceği düşlemek ve tasarlamaktır demek doğru olabilir. Eğitim yöneticisinin sahip olduğu vizyon, onun geleceğe yönelik bakış açısını belirler. Bu bağlamda her eğitim yöneticisinin geleceğe yönelik bir vizyonu olması gerekmektedir. Eğitim yöneticisinin sahip olduğu bu vizyon, yönettiği örgütün temel misyonunu da belirler. Yönetici sorumluluğu altındaki örgütün geleceği hakkında net bir görüşe sahip olabilmesi için mutlaka vizyona sahip olması gerekir. (Dinçer, 1995; Erçetin, 2000).

İletişim ve İşbirliği

İçinde bulunduğumuz çağda, hayatın her alanında olduğu gibi iletişim alanında inanılmaz gelişmeler yaşanmaktadır. Sincar (2009)'a göre okul yöneticileri okuldaki iletişimin daha etkin olmasını sağlamak için çaba harcamalıdır. Okulun tüm üyelerinin birbirleriyle daha kolay haberleşmelerinin üzerinde çalışılmalı ve sadece birkaç tık ile birbirlerine ulaşabilmeleri için bir strateji geliştirmelidirler. Bu strateji ise “bütüncül iletişimi” bir kültür haline getirmelidir. İletişimde sağlanan bu kolaylığın okulun tüm paydaşları arasında işbirliğini sağlayacak bir katkı sağladığı söylenebilir. Banoglu (2011)'na göre, teknoloji lideri bir okul müdürü okul içi ve çevre iletişiminde

teknolojik iletişim araçlarına gerektiği ölçüde yer veren etkili eğitim ve öğretim lideridir.

Destek

Okul yöneticilerinin görevlerinin en başında eğitimde verimliliği artıracak önlemler almak geldiği söylenebilir. Sincar(2009)'a göre okul yöneticileri, teknolojinin nasıl etkin kullanılacağına dair okulda yer alan bireylere model olmalıdır. Ayrıca öğrenme çevreleri ile uyum içinde ve ihtiyaca uygun teknolojilerin edinilmesi öğrenme ve öğretimi en üst düzeye ulaştırma açısından çok önemli yere sahiptir. Bunun yanı sıra verimliliği hem yönetim hem de öğrenim alanında artırmak için uygun teknolojilerin okula kazandırılmasını sağlamaya çalışmalıdırlar. Teknoloji lideri bir okul yöneticisinin kısaca eğitim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeleri takip etmesi ve kullanarak örnek teşkil etmesi ayrıca personelinin de kullanmasını teşvik edici ve destekleyici önlemler alması gerektiği söylenebilir.

Teknoloji Liderliği ve Okul Yöneticileri

Teknoloji lideri olarak okul yöneticisi teknolojik değişimlerin eğitime etkisini iyi bilmelidir. Ayrıca mevcut teknolojilerden etkili biçimde yararlanabilmek hususunda da okul yöneticilerine büyük iş düşmektedir. Teknolojiyi anlama, tanıma, teknolojik uygulamaları bilme ve hızlı değişen süreci de benimseyebilme, okul yöneticilerinin günümüzde yapması gereken sıradan işler haline gelmektedir. Günümüzde iyi bir eğitim lideri olmak okul yöneticileri için tek başına yeterli görülmemektedir (Aydoğan ve Helvacı, 2010; Sezer ve Deryakulu, 2012).

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte eğitim ile teknolojiyi buluşturan birçok proje okullarda uygulanmaktadır. Okul yöneticilerine düşen önemli görevlerden biri de MEB'in yürüttüğü bu projelerin okullarda etkin bir şekilde hayata geçirilmesini sağlamaktır. Okulda teknoloji kullanımı ve teknolojinin geliştirilmesi konusunda okul yöneticilerinin rol üstlenmeleri kaçınılmazdır. Bilgi çağının okulunu yönetecek olan okul yöneticilerinin teknolojik yeterlikleri önem arz etmektedir. Okul yöneticilerinin bu konuda yeterlik kazanmaları, öncelikle okulda teknoloji kullanımına önem vermeleri, bu konuda çaba göstermelerine bağlıdır (Ergişi, 2005).

Okulda, liderin performansı kadar beraber çalıştığı kişilerin örneğin öğretmenlerin de performansı süreç içinde çok önemli yer tutmaktadır. Okul içerisinde yer alan öğretmenlerin ve öğrencilerin başarısı, yöneticilerinin sergilemiş oldukları liderlik yeterlikleri ile olumlu veya olumsuz yönde etkilenmektedir (Buluç, 2009).

Özetle teknoloji lideri olarak okul yöneticisi, teknolojik değişimlerin eğitime olan muhtemel etkilerini iyi analiz etmelidir. Bu analizler sonucunda gerekli çıkarımları yaparak yönettiği örgütü sürekli eğitimden geçirmelidir. Böylelikle örgüt yeniliklere uyum sağlayan ve yaşanabilecek değişikliklere her zaman hazırlıklı bir halde tutulmalıdır.

Alanyazında yapılan araştırmada yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterliklerine yönelik yapılmış çok sayıda çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Aşağıda ulaşılan bazı araştırma sonuçları yer almaktadır.

Ada, Görgülü ve Küçükali (2013) tarafından okul yöneticilerinin teknolojik liderlik özyeterliklerinin ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla hazırlanana bu araştırmada okul yöneticilerinin teknolojik liderlik açısından kendilerini çoğu zaman yeterli gördükleri belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, görev yapılan okul türü, mesleki kıdem ve cinsiyet durumlarına göre okul yöneticilerinin teknolojik liderlik özyeterliklerinin değişmediği tespit edilmiştir. Ayrıca okul müdürlerinin, müdür yardımcılara göre teknolojik liderlik özyeterliklerinin daha yüksek olduğu ortaya konulmuştur.

Hayytov (2013)'un ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları ile öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla hazırlanan araştırmasında, okul yöneticilerinin önemli oranda teknoloji liderliği yeterliklerine sahip oldukları, ancak öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bülbül ve Çuhadar (2012)'in araştırmalarında okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algılarının incelemek ve teknoloji liderliği özyeterlik algıları ile teknolojiye yönelik kabulleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma bulguları, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği konusunda kendilerini genel olarak yüksek düzeyde yeterli gördüklerini ortaya koymuştur.

Baş (2012) araştırmasında ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rolleri ile okul iklimi arasındaki ilişkiyi, öğretmen görüşlerine göre belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenler, ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rolleri arasında en fazla destek boyutunu, en az da iletişim-işbirliği boyutunu algılamaktadırlar. Araştırma sonucu aynı zamanda ilköğretim okulu yöneticileri teknoloji liderliği rollerini büyük oranda göstermektedirler bulgusuna ulaşılmıştır.

Sezer ve Deryakulu (2012) tarafından hazırlanan çalışmada ilköğretim okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin yeterliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşlerine göre, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerinin alt boyutları olan “Gelişim ve Değerlendirme”, “Destek”, “Planlama ve Denetim” ve “Etik ve Güvenlik” rollerini yerine getirme düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sincar ve Aslan’ın (2011) tarafından yapılan araştırmanın amacı, ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin sınıf ve branş öğretmenlerinin algılarını belirlemektir. Araştırma sonuçlarına göre sınıf ve branş öğretmenlerinin görüşlerine göre ilköğretim okulu yöneticilerinin, teknoloji liderliği rolleri olan “insan merkezlilik”, “vizyon”, “iletişim ve işbirliği” rollerini kısmen, “destek” rolünü yeterince sergiledikleri belirlenmiştir. Nicel araştırma teknikleriyle elde edilen bulguların, nitel araştırma tekniklerinden elde edilen bulgular tarafından da desteklendiği görülmüştür.

Bostancı (2010) tarafından hazırlanan çalışma ile, okul yöneticilerinin gelişen teknolojiyi okulun yönetiminde ve eğitimde kullanabilmeleri için sahip olmaları gereken teknolojik liderlik yeterliklerinin tespiti amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre okul yöneticilerinin önemli oranda teknolojik liderlik yeterliklerine sahip oldukları görülmektedir. İnternette araştırma ve yayın takibine ayrılan süre arttıkça okul yöneticilerinin teknolojik liderlik ortalamaları olumlu yönde farklılaşmaktadır. Okulunda BT formatör öğretmeni bulunan okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterliklerinin yüksek olduğu sonuçları ortaya çıkarılmıştır.

Eren (2010) tarafından hazırlanan çalışmasının amacı, ilköğretim okullarında görev yapan okul müdürlerinin okullarında eğitim teknolojilerini sağlama ve kullanma sürecinde göstermiş oldukları teknoloji liderliği davranışlarını ve bu süreçte

karşılaştıkları sorunları kendi algılarına dayalı olarak ortaya çıkarmaktır. Araştırma sonucunda eğitim teknolojileri konusunda eğitim alan ve bu teknolojileri kullanan okul müdürleriyle eğitim teknolojileri kullanımı konusunda kendisini daha yetkin hisseden müdürler diğer okul müdürlerine göre daha yüksek düzeyde liderlik davranışları sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Can (2008) tarafından hazırlanan araştırmasının amacı, ilköğretim okullarında görev yapan ilköğretim okulları yöneticilerinin, gelişen teknolojiyi hem yönetsel alanda, hem de eğitsel alanda etkin biçimde kullanmaları için gerek duyulan teknolojik liderlikteki yeterlik düzeylerini belirlemek, yorumlamak ve önerilerde bulunmaktır. Araştırma sonucunda; İlköğretim okulları yöneticilerinin, okullarında teknolojik liderlikteki görevlerini çoğunlukla yerine getirdikleri ve teknolojik liderlikte kendilerini öğretmenlerden daha yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca ilköğretim okullarındaki eğitim yöneticilerinin meslekî kıdemleri ile teknolojik liderlikteki yeterlikleri arasında ve öğrenim durumları ile teknolojik liderlikteki yeterlikleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı bulgularına ulaşılmıştır.

Can (2003) tarafından hazırlanan çalışmada orta öğretim okullarında görev yapan okul yöneticilerinin teknolojik liderlikteki yeterliklerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın sonucunda; genel liselerdeki okul yöneticileri ile meslekî ve teknik eğitim veren okul yöneticilerinin teknolojik liderlik özyeterlikleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı, genel liselerdeki okul yöneticileri ile meslekî ve teknik eğitim veren okul yöneticilerinin kendilerini teknolojik liderlikte öğretmenlerden daha yeterli gördüğü bulgularına ulaşılmıştır.

Eğitim Öğretim İşleri

Okulların amacı, öğrencilere yaşamlarında kendileri için gerekli olacak bilgi ve becerileri kazandırmaktır. Öğrenci yetiştirirken bireyin ve toplumun ihtiyaçları da önemli bir yer tutar. Bu süreç rastgele değil, amaçları önceden belirlenmiş, çağın gereksinimlerine uygun ve bilimsel esaslara dayalı faaliyetlerle gerçekleştirilebilir. Bu nedenle diğer yönetsel amaçların odak noktası eğitim-öğretim işleridir. Okul müdürünün bu son derece önemli konuya yeterince zaman ayırması ve öneminin farkında olması okul yönetiminin gereğidir (Gülbahar, 2014).

Aksoy (2012) araştırmasında eğitim - öğretim işlerinin verimli şekilde planlanabilmesi ve yürütülebilmesi için; okul yöneticisinin bu eğitimin sonunda amaçlananları, öğrenci kazanımlarını ve yeterliklerini, mezunların bir üst kademedeki karşılaşılabilecekleri ve kendilerinden beklenen niteliklerin neler olabileceğini bilmesi gerektiğine dikkat çekmiştir. Ayrıca okullarda yürütülen eğitim öğretim işlerini altı başlıkta gruplandırmıştır. Bu başlıklar ve kapsamaları şu şekilde belirlenmiştir.

Politikalar Ve Sosyal Etkinlikler

Okul yöneticisinin bu başlık altındaki eğitim öğretim işlerine ilişkin görevleri genel olarak okulun tüm paydaşlarının okula olan aidiyet duygusunu artırmaya yönelik çalışmalar olduğu söylenebilir. Okula ait genel hedeflerin belirlenmesinde ve eğitim öğretim ile ilgili olası sorunların çözümünde öğretmenlerle birlikte hareket edilmesi bu başlık altında incelenmiştir. Öğretmen ve öğrenciler arasında kaynaşmayı sağlayacak, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre sosyal etkinlikler teşvik edilir ayrıca bayramlarda, özel gün ve haftalarda anma ve kutlama törenleri düzenlenir.

Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler

Okul yöneticilerinin bu başlık altında yapacakları işler şu şekilde belirlenmiştir. Okul köşelerini etkileyici bir şekilde düzenlenir, okulun imkânlarından çevrenin, çevrenin olanaklarından ise okulun en üst seviyede faydalanması sağlanır. Ders içi ve dışı faaliyetlerde başarılı olan bunun yanı sıra tutum, davranışlarıyla örnek olan öğrenciler ödüllendirilir. Ayrıca bu başlık altında okulun temizlik ve tertip-düzeni, velilerle iletişimin güçlendirilmesi, okul kütüphanesinin güncel ve zengin olması, dersler için gerekli araç-gereçlerin temini, öğrencilerin sağlık muayeneleri ve gerekli aşularının takibi gibi görevler yer almaktadır. Son olarak etkili bir öğretim gerçekleştirmek amacıyla gerekli düzen ve disiplin sağlanmasına ilişkin uygulamalarda bu başlık altında incelenmiştir.

Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri

Bu başlık altında yapılması gereken eğitim öğretim işleri şöyle belirlenmiştir. e-Okul sistemiyle alakalı gerekli bilgilendirme ve uyarılar yapılır. Öğrenci ve öğretmenlerin nöbet işleri için gereken düzenlemeler yapılır. İlk yardım dolabı ve bunlara ait malzemeler bulundurulur. İhtiyaç halinde yetiştirme programları düzenlenir.

Ayrıca öğrencilerin etkili ders çalışma alışkanlığı kazanması konusunda öğretmen ve velilerle işbirliği yapılır.

Rehberlik Hizmetleri

Rehberlik başlığı altında yer alan maddeler ise şöyle belirlenmiştir. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri amacına uygun bir şekilde yürütülür. Bilgi yarışmaları düzenlenir. Kulüp ve toplum hizmeti çalışmaları öğrencilerin gelişim seviyelerine göre düzenlenir.

Etkililik ve Düzenlilik

Öğrencilerin toplumsal hayata yönelik projeler hazırlamaya özendirilmesi, okul aile birliğinin etkili çalışması, okul kütüphanesinin, öğrenci ve öğretmenlerin ihtiyaçlarına uygun şekilde düzenlenmesi, okul gelişim yönetim ekibinin etkin bir şekilde çalıştırılması etkililik ve düzenlilik başlığı altında yer alan maddeler olarak belirlenmiştir.

Gelişim ve Değerlendirme

Bu bölümde yer alan maddelerde ise, eğitim öğretim sürecinin olmazsa olmazlarından ölçme ve değerlendirme ile ilgili sınavlar ve bu sınavlardaki öğrenci başarılarını artırmak amacıyla kurslar düzenlenmesi, başarılı öğrencilerin ödüllendirilmesinin teşvik edilmesi, velilere yönelik rehberlik hizmetleri ve öğrencinin her türlü gelişimini sağlamak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmesi yer almaktadır.

Eğitim öğretim işleri görüldüğü gibi çok kapsamlı ve uzun süreçler içerir. Bu süreçlerin eksiksiz uygulanması tüm okulun birlikte ve uyum halinde çalışması ile ancak mümkün olabilir. Günümüzde sürekli değişmekte olan şartların bir sonucu olarak okullarda gerçekleştirilen reform ve değişim çabaları da mutlak surette okul yöneticilerini de etkilemekte ve yönlendirmektedir. Bu süreci olumlu bir şekilde gerçekleştirmek ancak okul yöneticilerinin çeşitli bireysel ve mesleki niteliklere sahip olması ile mümkündür. Okul yöneticileri hem öğretim işlerini hem de eğitim işlerini planlamak ve eş zamanlı olarak eğitim ve öğretimin birbirini destekleyici biçimde sürdürülmesini sağlamak durumundadır (Çalık ve Şirin, 2007; Aypay, Balıkçı ve Şahin, 2013).

Okullarda gerçekleşen faaliyetler genel olarak eğitim işleri ve öğretim işleri olmak üzere iki ana başlıkta incelenebilir. Bir okulda eğitimin kaliteli ve sürdürülebilir olması bu işlerin birbiriyle uyum içinde ve noksansız yürümesiyle mümkün olduğu söylenebilir. Aksoy (2012) çalışmasında okullarda gerçekleştirilen eğitim ve öğretim işlerini bazı başlıklar altında toplamıştır. Bu başlıklar Tablo.1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Eğitim İşleri ve Öğretim İşleri

EĞİTİM İŞLERİ	ÖĞRETİM İŞLERİ
<ul style="list-style-type: none">▪ Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri,▪ Öğrenci disiplin işleri,▪ Toplantılar,▪ Mesleki çalışmalar,▪ Okul gelişim yönetim ekibi,▪ Okuldaki sosyal etkinlikler,▪ Okul-çevre ilişkileri,▪ Okul ve aile işbirliği,▪ Nöbet işleri	<ul style="list-style-type: none">▪ Yıllık öğretimin planlanması,▪ Öğretmenlerin katılımıyla yapılacak kurul toplantıları,▪ Gerekli ders kitaplarının ve öğretim araç-gereçlerinin temin edilmesi,▪ Okul kütüphanesi,▪ Yetiştirme kursları,▪ Öğretimin gerçekleşmesi

Eğitimde Öğretim İşlerinde Teknoloji Kullanımı

Teknolojinin eğitimde kullanımı oldukça eski tarihlere dayanmaktadır. Okullarda radyo, televizyon, video ve tepegöz gibi araçların kullanımı ile başlayan bu süreç günümüzde ise bilgisayar, internet ve bunlarla ilişkili diğer teknolojiler ile devam etmektedir. Bahsedilen teknolojik ürünlerin kullanımı eğitim kurumlarının gelişimi ve niteliğini etkileyen çok önemli değişimlere sebep olmaktadır (Aksoy, 2003).

Teknolojik ürünlerin eğitim ortamında kullanılması demek, teknolojideki ilerlemeler sonucu ortaya çıkan her aracı, eğitim ortamlarında rastgele kullanmak demek değildir. Eğitim-öğretimi daha nitelikli hale getirmek için teknolojik gelişmeler sonucu ortaya çıkan araç-gereçlerin okul, sınıf ve öğrenme sürecinde belirli bir plan dâhilinde aktif kullanılması gerekmektedir (Eren, 2010).

Okul Yöneticisinin Görevleri

Eğitim öğretim bir bütündür ve etkili şekilde gerçekleşmesi için birçok parçanın birbirini tamamlayarak çalışması gerekir. Etkili bir eğitim öğretim ortamının gerçekleşmesi için başarılı bir okul müdürü ve bunun yanı sıra fiziksel ortamın ve personel sayısının yeterliliği, sınıf ortamında gerekli donanımların varlığı gibi etmenlerin de rolü vardır. Fakat tüm bunların yetersiz olduğu okullarda da başarı örnekleri mevcuttur. Bu başarıda, öğrencilerin özel gayretlerinin ve öğretmenlerin özverileri çok önemlidir. Ancak, okulun diğer çalışanlarının bu çabasını tetikleyen en önemli faktör lider konumunda olan okul müdürünün gayreti ve özverisidir. Dolayısıyla her başarılı okulda en büyük pay sahibinin okul müdürü olduğu söylenebilir (Gürbüz, Erdem ve Yıldırım, 2013).

Okul yöneticisinin görevleri MEB tarafından çıkarılan yönetmeliklerle belirlenmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği (MEB, 2014)'nde (Resmî Gazete: 26.7.2014 / 29072). Okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumlarında müdürlük görevi yürütenlerin görev, yetki ve sorumlulukları ilgili yönetmeliğin 39 – 1 maddesinde şu şekilde belirlenmiştir.

Okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda diğer çalışanlarla birlikte müdür tarafından yönetilir. Müdür; okulun öğrenci, her türlü eğitim ve öğretim, yönetim, personel, tahakkuk, taşınır mal, yazışma, eğitici ve sosyal etkinlikler, yatılılık, bursluluk, taşınmalı eğitim, güvenlik, beslenme, bakım, koruma, temizlik, düzen, nöbet, halkla ilişkiler ve benzeri görevler ile bakanlık ve il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince verilen görevler ile görev tanımında belirtilen diğer görevlerin yerine getirilmesini sağlar.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (MEB, 2013)'nde ise (Resmî Gazete: 7.9.2014 / 28758) ortaöğretim kurumlarında müdürlük görevi yürütenlerin görev, yetki ve sorumlulukları ise yönetmeliğin 78- 1 maddesinde aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

Müdür, Türk millî eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak Anayasa, kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge ve diğer ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda okulun amaçlarını gerçekleştirmek üzere tüm kaynakların etkili ve

verimli kullanımından, ekip ruhu anlayışıyla yönetiminden ve temsilinden birinci derecede sorumlu eğitim ve öğretim lideridir. Müdür, okulu bünyesindeki kurul, komisyon ve ekiplerle işbirliği içinde yönetir.

Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği (MEB, 2010)'nde ise (Resmî Gazete: 21.5.2010 / 2633) yaygın eğitim kurumlarında müdürlük görevi yürütenlerin görev, yetki ve sorumlulukları yönetmeliğin 9-1 maddesinde aşağıdaki gibi açıklanmıştır.

Müdür; millî eğitimin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda, kurumun amaçlarını gerçekleştirmek üzere tüm kaynakların etkili ve verimli kullanımından, ekip çalışması anlayışı ile yönetim ve temsilinden, yaygın eğitim faaliyetlerinin etkin ve verimli yürütülmesinden birinci derecede sorumludur.

Yönetmeliklerde de belirtildiği gibi genel olarak belirtilen kurumun işleyişinin en temel dinamiği okul yöneticileridir. Bu bağlamda üzerlerindeki görev ve sorumlulukları diğer paydaşlarıyla işbirliği halinde yürütmekle görevlidir. Etkili ve verimli bir eğitim ortamı sağlamak ve hedeflenen başarıya ulaşmak için gerekli kriterlerin başında tüm paydaşların eşgüdüm halinde çalışması geldiği söylenebilir.

İlgili literatürde okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerine yönelik yapılmış çok sayıda çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Aşağıda ulaşılan bazı araştırma sonuçları yer almaktadır.

Ağaoğlu, Altinkurt, Yılmaz ve Karaköse (2012) tarafından yapılan çalışmada, okul yöneticilerinin yeterlikleri hakkında okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre bütün alt boyutlarda kıdemi 1-5 yıl olan okul yöneticilerinin puanı yüksek kıdeme sahip olan yöneticilere oranla daha düşük bulunmuştur. Öğretmenlerin okul yöneticileri ile ilgili görüşleri ise okul türü, kıdem, yöneticilik deneyimi olup olmama durumuna göre göre farklılaşmadığı ortaya konmuştur.

Almış (2010) tarafından hazırlanan çalışmada, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan eğitim yöneticilerinin bilgi yönetimine ilişkin yeterliklerini okul yöneticileri ile öğretmen görüşlerine göre saptama amaçlanmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde okul yöneticileri kendilerini, uygun ortam oluşturma

boyutunda en üst düzeyde; bilgiyi elde etme/üretme, bilgiyi paylaşma ve bilgiyi kullanma boyutlarında üst düzeyde, bilgiyi depolama boyutunda ise orta düzeyde yeterli gördüklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler ise okul yöneticilerini, uygun ortam oluşturma ve bilgi kullanma boyutlarında üst düzeyde; bilgi elde etme/üretme, bilgi depolama ve bilgiyi paylaşma boyutlarında ise orta düzeyde yeterli gördükleri sonucu ortaya konulmuştur.

Çetin (2009) tarafından yapılan araştırma ile ilköğretim okulu müdürlerinin liderlik yeterliklerinin tespit edilmesi ve bu yeterliklerin çeşitli demografik değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda ilköğretim müdürlerinin liderlik yeterliklerine ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, görevi, mesleki kıdem, hizmet içi eğitime katılma, daha önce yöneticilik yapma ve mesleki yayın takip etme durumuna göre anlamlı farklılıklar görülmezken, kadro durumu, okul türü ve okulun imkân durumunda ise anlamlı farklılıklar görülmüştür. Sözleşmeli öğretmenler, özel okulda çalışanlar ve okulun imkânı yüksek olan okulda çalışan öğretmenler okul yöneticilerini liderlik yeterlikleri açısından daha olumlu değerlendirdiği bulgularına ulaşılmıştır.

Memişoğlu ve Özsarıkamış (2009) tarafından hazırlanan çalışmada, ilköğretim okullarında görevli yöneticilerin bilgiyi yönetme rollerine ilişkin ilköğretim okulu yönetici ve öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda, ilköğretim okulu öğretmenleri, ilköğretim okulu yöneticilerini; bilginin elde edilmesi boyutunda orta düzeyde yeterli, bilginin paylaşılması, bilginin kullanılması ve bilginin depolanması boyutlarında üst düzeyde yeterli olarak, ilköğretim okulu yöneticileri kendilerini bilgi yönetimi tüm alt boyutlarında üst düzeyde yeterli olarak algılamaktadırlar. İlköğretim okulu öğretmenleri ile ilköğretim okulu yöneticileri görüşleri arasında bilgi yönetimi alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılığın olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Akbaba-Altun ve Gürer (2008) tarafından yürütülen çalışmasının amacı bünyesinde Bilgi Teknolojileri Sınıfı bulduran ilköğretim okullarının yöneticilerinin BT sınıfına ilişkin rollerine ilişkin algılarının belirlenmesidir. Araştırmanın sonucunda; İlköğretim Okulu yöneticilerinin BT sınıflarına yönelik rollerini algılama düzeyi oldukça yüksek olarak bulunmuştur. İlköğretim Okulu yöneticilerinin rollerini algılama düzeyi en yüksek izleme alt boyutunda, en düşük olarak da halkla ilişkiler alt boyutunda

olduğu görülmüştür. Okul yöneticilerinin BT sınıflarına yönelik rollerini algılama düzeyleri okul yöneticilerinin cinsiyetlerine, görevlerine, eğitim durumlarına, kıdemlerine, katıldıkları hizmet içi eğitimlerinin sayılarına ve bilgisayar kullanma düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği ortaya konulmuştur.

Terci (2008) tarafından hazırlanan araştırmada ise, yönetici ve öğretmen algılarına göre ilköğretim okulu yöneticilerinin göstermekte olduğu yönetici yeterlik davranış düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma sonuçları incelendiğinde ilköğretim okulu yöneticilerinin yeterliklerine ilişkin araştırmaya katılan yöneticilerin algıları öğretmenlerin algılarına göre daha olumlu olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Çetin-Yılmaz (2008) tarafından hazırlanan araştırmanın amacı ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerin bilgisayar teknolojilerini hangi yönetsel işlevler için kullandıklarını ve bilgisayar teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin belirlemektir. Araştırma sonuçlarına göre görev yapmakta olan okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini eğitim işlerinde %88, işgören işlerinde %84, öğrenci işlerinde %83 ve okul işletmesi ile ilgili işlerde %65 düzeyinde kullanmakta oldukları görülmektedir. Genel olarak, araştırmaya katılan okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerinin %78 olduğu ve bilgisayarlı eğitime geçişte uyum sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yakut (2006) tarafından gerçekleştirilen araştırmada; ilköğretim okulu öğretmenlerinin, kendi okul müdürlerinin mevzuattaki görev tanımlarındaki davranışları gösterme düzeylerine ilişkin görüşlerinin neler olduğunu saptamak amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular şunlardır; müdürlerin görevleri ile ilgili maddelerden yetki kullanma ve görevini başarı ile yürütenleri ödüllendirerek motive etme başlıklarında öğretmenler müdürlerini yeterli görmemektedir. Öğretmenler okul müdürlerince az düzeyde ödüllendirildiklerini düşünmektedirler. İlköğretim okulu müdürleri; rehberlik ve personelin geliştirilmesi gibi daha çok teknik becerileri içeren maddelerle, okul çevre ilişkilerinin geliştirilmesi becerilerini içeren maddelerle ilgili görevleri orta düzeyde yerine getirdikleri saptanmıştır. İlköğretim okulu müdürleri; bina, donatım bunların kullanımı ve ekonomik finansmanı, öğrenci disiplin olayları gibi konularda ise görevlerini çok düzeyde gösterdikleri sonucu ortaya çıkarılmıştır.

Alanyazında yapılan araştırmaların sonucu genel olarak incelendiğinde okul yöneticilerinin teknoloji liderliği konusunda kendilerini büyük bir çoğunlukla yeterli görmekteirler. Okul yöneticilerinin özyeterlik algılarına ilişkin bulgular ile okul yöneticilerinin uygulamadaki teknoloji liderliği konusunda göstermiş oldukları performans ancak ciddi bir sınav süreci ile tespit edilebilir. Mevcut durumda ise ulaşılan çalışmaların bulgularından yola çıkılarak okul yöneticilerinin teknoloji lideri konusundaki özyeterliklerinin yüksek olduğu ve demografik özelliklerine göre bariz farklılıklar göstermediği söylenebilir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli, çalışma grubu, ölçme araçları, veri toplama süreci ve verilerin çözümlenmesine yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Nicel araştırma yönteminin kullanıldığı bu araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama modeli, halen var olan yada geçmişte olmuş bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi hedefleyen araştırmalar için uygun bir modeldir (Karasar, 2008). Araştırmanın konusu olan birey, nesne yada olay kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılacağı zaman betimsel yöntem kullanılır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010).

Çalışma Grubu

Tokat ilindeki okullarda çalışma yapabilmek için öncelikle İl Milli Eğitim Müdürlüğünden resmî izin alınmıştır. Daha sonra ilgili okul yöneticileri ile yüz yüze görüşülerek ve elektronik ortamda Acil Duyuru Sistemi (ADİS) aracılığı ile veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir. Anket çalışması gönüllülük esasına dayalı olarak yapılmıştır. Araştırma anket formuna eksiksiz ve hatasız dönüş geri yapan 44'ü müdür, 68'i ise müdür yardımcısı olmak üzere 112 okul yöneticisinin verileri ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya katılan yöneticilerin, görev yaptıkları okul, cinsiyet, yaş, görev yaptıkları yer, öğrenim durumu ve hizmetiçi eğitim alıp almama durumlarına ait bilgileri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Özellikleri

Değişkenler		F	%
Görev Yaptıkları Okul Türü	İlkokul	37	33.04
	Ortaokul	37	33.04
	Genel Lise	10	8.93
	Meslek Lisesi	25	22.32
	Yaygın Eğitim	3	2.68
Cinsiyet	Kadın	12	10.71
	Erkek	100	89.29
Yaş	20-34	21	18.75
	35-49	64	57.14
	50-64	27	24.11
Görev yaptıkları Yer	İl	66	58.93
	İlçe	46	41.07
Eğitim Durumları	Ön Lisans	12	6.23
	Lisans	89	85.09
	Yüksek Lisans	11	8.67
Bilişim Teknolojileri Konusunda	Evet	73	65.18
HİE Alıp Almama Durumu	Hayır	39	34.82

Araştırmaya katılan okul yöneticilerinden 37 kişi (% 33) ilköğretim okulunda, 37 kişi (% 33) ortaokulda, 10 kişi (% 9) genel lisede, 25 kişi (% 22) meslek lisesinde, 3 kişi (% 3) ise yaygın eğitim kurumlarında (halk eğitim merkezi ve mesleki eğitim merkezi) görev yapmaktadır.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında ise 100 yönetici erkek (% 89) iken, kadın yöneticilerin sayısının ise 12 kişi (% 11) olduğu görülmektedir. Yaş değişkenine göre dağılımları ise; 21 kişi (%19) 20-34 yaş grubunda, 64 kişi (% 57) 35-49 yaş grubunda, 27 kişi de (% 24) 50-64 yaş grubundadır. Katılımcıların görev yaptıkları yerlere göre dağılımında ise; 66 kişi il merkezinde çalışırken (% 59), ilçe merkezinde çalışanların sayısının ise 46 kişi olduğu görülmektedir (% 41). Eğitim durumlarına göre ise; 12 kişi (% 6) ön lisans mezunu, 89 kişi (% 85) lisans mezunu ve 11 kişi (% 9) yüksek lisans mezunu yönetici çalışmamıza katılmıştır. Bilişim teknolojileri alanında hizmet içi eğitim alan yöneticilerin sayısı 73 kişi (% 65) iken, 39 kişi (% 35) ise bu alanda hizmet içi eğitim almamış yöneticilerden oluşmaktadır.

Ölçme Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç (2011a) tarafından Türkiye’deki okul yöneticilerine yönelik olarak uyarlanan “Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği” ve Aksoy (2012) tarafından geliştirilen “Eğitim-Öğretim İşleri Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma kapsamında gerekli izin e-posta yoluyla alındıktan sonra okul yöneticileri üzerinde ölçeğin uygulama çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Aşağıda ölçme araçlarına ilişkin ayrıntılı bilgiler verilmektedir.

Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği (TELÖY)

Yöneticilerin teknoloji liderliği yeterlik algılarını belirlemek için; Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç (2011a) tarafından hazırlanan “Okul Yöneticileri Teknoloji Liderliği Yeterlik Algıları Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek kullanıma hazırlanırken ISTE (International Society for Technology in Education-Uluslararası Eğitimde Teknoloji Topluluğu) (2009) tarafından geliştirilen eğitim yöneticileri için teknoloji liderliği standartları (NETS-A) kullanılmıştır. Eğitim yöneticilerinin teknoloji konusundaki yeterliklerini ölçmek üzere hazırlanan bu ölçek 5 faktörden ve 26 maddeden oluşmaktadır.

Tablo 3. de yer alan ölçeğin orijinal Cronbach Alpha değerleri ile bu araştırmada elde edilen Cronbach Alpha değerleri verilmiştir.

Tablo 3. Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği (TELÖY)

	Ölçeğin orijinal verileri	Bu araştırmada elde edilen sonuçlar
	Cronbach Alpha	Cronbach Alpha
Vizyoner liderlik	.83	.89
Dijital çağ öğrenme kültürü	.91	.93
Profesyonel uygulamada mükemmellik	.89	.91
Sistematik gelişim	.92	.94
Dijital vatandaşlık	.91	.91
Genel toplam	.97	.98

Tablo 3 incelendiğinde Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının .98 olduğu görülmektedir. Orjinal ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ise .97 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktörleri (alt boyutları) tek tek incelendiğinde ise, elde edilen değerler (.89 ile .94) arasında değişmektedir. Bu sonuçlar orijinal ölçekte ise (.83 ile .91) arasında değişmektedir.

Birinci faktörde “Vizyoner liderlik” başlığı altında 4 madde bulunmaktadır. Bu 4 maddenin ölçeğin orijinal verilerinde (Cronbach’s $\alpha = .83$) olarak bulunmuştur. Bu çalışmadan elde edilen verilerde ise (Cronbach’s $\alpha = .89$) olarak bulunmuştur. Bir sonraki başlık olan “Dijital çağ öğrenme kültürü” faktöründe ise 6 madde yer almaktadır. Elde edilen bulgular incelendiğinde orijinal verilerinde (Cronbach’s $\alpha = .91$) olarak bulunmuştur. Bu çalışmadan elde edilen verilerde ise (Cronbach’s $\alpha = .93$) olarak bulunmuştur. “Profesyonel uygulamada mükemmellik” faktöründe 5 madde yer almaktadır. Bu maddelerin orijinal verilerinde (Cronbach’s $\alpha = .89$) olarak bulunurken bu çalışmada (Cronbach’s $\alpha = .91$) olarak bulunmuştur. “Sistematik gelişim” alt başlığı ise 6 maddeden oluşmaktadır ve orijinal verilerinde (Cronbach’s $\alpha = .92$) olarak bulunurken bu çalışmada (Cronbach’s $\alpha = .94$) olarak bulunmuştur. Son olarak “Dijital vatandaşlık” alt başlığında yer alan 5 maddenin orijinal çalışmadaki (Cronbach’s $\alpha = .91$) olarak bulunurken bu çalışmada (Cronbach’s $\alpha = .91$) olarak bulunmuştur.

Bu bulgular, ölçeğin genel ve faktörler itibarıyla güvenilirliğinin pozitif yönde yüksek düzeyde olduğu ve orijinal ölçekle uyumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Teknoloji liderliği özyeterlik ölçeği ve faktörlerinin ortalama, standart sapma ve korelasyon değerleri Tablo 4 te verilmiştir.

Tablo 4. Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği ve Faktörlerinin Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri

Faktör	Faktörler Arası Korelasyonlar							
	\bar{X}	ss	VL	DÇÖK	PUM	SG	DV	GT
Vizyoner liderlik	9.65	4.11						
Dijital çağ öğrenme kültürü	16.02	5.89	.76*					
Profesyonel uygulamada mükemmellik	12.99	4.66	.75*	.89*				
Sistematik gelişim	16.17	5.87	.73*	.85*	.87*			
Dijital vatandaşlık	13.18	4.74	.70*	.81*	.82*	.86*		
Genel toplam	68.00	23.30	.85*	.94*	.94*	.94*	.91*	

* p < .01

Tablo 4'te görüldüğü gibi her bir faktör, diğer faktörlerle anlamlı bir ilişki içerisindedir. Aynı zamanda faktörler arasındaki bu durum ölçeğin geneli ile faktörlerin her biri arasında da bulunmaktadır. Yani faktörlerin hem kendi aralarında hem de ölçeğin geneli ile anlamlı bir ilişki içinde olduğu görülmektedir. Faktörler arası korelasyon değerleri .70-.89 arasında değişmektedir. Ölçekteki faktörlerin genel toplamı ile olan korelasyon değerleri ise .85-.94 arasında değişmektedir. Elde edilen bu bulgularla, faktörlerin ölçek geneliyle anlamlı ve yüksek düzeyde bir ilişki gösterdiği söylenebilir. Ayrıca yine bu sonuçlara bakılarak ölçme aracının iç tutarlığının yüksek olduğu söylenebilir. Ölçekten alınan ortalama puanlar, genel toplam için 68.00 (ss=23.30) olup, faktörler için ise ($\bar{X} = 9.65$, ss=4.11) ile ($\bar{X} = 16.17$, ss=5.89) arasında değişmektedir.

Eğitim-Öğretim İşleri Ölçeği (EÖİÖ)

Eğitim öğretim işleri ölçeği Aksoy (2012) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek toplam 55 madde ve altı faktörden oluşmaktadır. Aşağıda yer alan Tablo 5'te ölçeğin orijinal Cronbach Alpha değerleri ile bu araştırmada elde edilen Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları verilmiştir.

Tablo 5. Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri

	Ölçeğin orijinal verileri	Bu araştırmada elde edilen sonuçlar
	Cronbach	Cronbach
	Alpha	Alpha
Politikalar ve sosyal etkinlikler	.97	.96
Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler	.97	.95
Eğitim-öğretimin geliştirilmesine yönelik yönetim görevleri	.94	.92
Rehberlik hizmetleri	.84	.83
Etkililik ve düzenlilik	.91	.88
Gelişim ve değerlendirme	.90	.89
Genel toplam	.98	.98

Ölçek genel olarak incelendiğinde orjinal ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ile bu çalışmada elde edilen değer (Cronbach's $\alpha = .98$) olarak tespit edilmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak ölçme aracının güvenilirliğinin yüksek olduğu söylenebilir. Faktörlere genel olarak göz atıldığında orjinal ölçeğin faktörlerinin Cronbach's α değerleri (.84- .97) değerleri arasında değiştii görülmektedir. Araştırmada elde edilen faktörlerin Cronbach's α sonuçları ise (.83-.96) olarak tespit edilmiştir.

Birinci faktörde "Politikalar ve Sosyal Etkinlikler" başlığı altında 16 madde bulunmaktadır. Bunlar; 1-16. maddelerdir. Bu 16 maddenin ölçeğin orijinal verilerinde (Cronbach's $\alpha = .97$) olarak bulunmuştur. Bu çalışmadan elde edilen verilerde ise (Cronbach's $\alpha = .96$) olarak bulunmuştur. 17-32 arasındaki maddelerin yer aldığı ikinci faktörde toplam 16 madde olup, orijinalinde (Cronbach's $\alpha = .97$) bulunmuştur. "Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler" başlığı altında toplanan bu maddelerin araştırma sonucundaki güvenilirlik değeri ise (Cronbach's $\alpha = .95$)

bulunmuştur. Üçüncü faktörde toplam 12 madde yer almıştır. Bunlar 33-43 arasındaki maddelerdir ve “Eğitim-Öğretimin Gerçekleştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri” başlığında toplanmıştır. Orijinal verilerde (Cronbach’s $\alpha = .94$) iken araştırma sonucunda ise (Cronbach’s $\alpha = 0.92$) olarak bulunmuştur. Dördüncü faktörde toplam 3 madde olup bunların güvenilirliği (Cronbach’s $\alpha = .84$) bulunmuştur. Bunlar; 44-46 arasındaki maddelerdir. Bu maddeler, içerdiği anlamlar dikkate alındığında, “Rehberlik Hizmetleri” başlığı altında toplanmıştır. Araştırma sonucunda ise bu bölüm için (Cronbach’s $\alpha = .83$) olarak elde edilmiştir. “Etkililik ve Düzenlilik” başlığı altında toplanan beşinci faktörde 47-50 arasındaki maddeler yer almıştır. Orijinal verilerde (Cronbach’s $\alpha = .91$) iken bu araştırmanın verilerinde ise (Cronbach’s $\alpha = .88$) bulunmuştur. Altıncı ve son faktörde toplam 5 madde bulunmaktadır ve (Cronbach’s $\alpha = .90$) olarak elde edilmiştir. “Gelişim ve Değerlendirme” başlığı altında toplanan 51-55 arasındaki maddelerin bu araştırma sonucunda (Cronbach’s $\alpha = .89$) olarak bulunmuştur.

Bu bulgular, ölçeğin genel ve faktörler itibariyle güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğu ve orijinal ölçekle uyumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri Ölçeği ve faktörlerinin ortalama, standart sapma ve korelasyon değerleri Tablo 6.’da verilmiştir.

Tablo 6. Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri Ölçeği ve Faktörlerinin Ortalama, Standart Sapma Ve Korelasyon Değerleri

Faktör	\bar{X}	ss	Faktörler Arası Korelasyonlar					
			PSE	ÖGYDH	EÖGYG	RH	ED	GD
Politikalar ve sosyal etkinlikler	3.52	.83						
Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler	3.55	.94	.86*					
Eğitim-öğretimin geliştirilmesine yönelik yönetim görevleri	3.57	.89	.84*	.88*				
Rehberlik hizmetleri	3.31	1.15	.67*	.75*	.78*			
Etkililik ve Düzenlilik	3.36	1.08	.73*	.81*	.81*	.80*		
Gelişim ve değerlendirme	3.58	.98	.79*	.83*	.83*	.76*	.83*	
Genel toplam	3.52	.86	.93*	.96*	.94*	.82*	.87*	

* p < .01

Tablo 6 incelendiğinde faktörlerin hem diğer faktörlerle hem de ölçeğin geneliyle korelasyonlarının pozitif yönde, yüksek düzeyde ve anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu görülmektedir. Faktörlerin kendi aralarındaki korelasyon değerleri (.67 - .88) arasında değişmektedir.

Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri ölçeğindeki alt boyutların, genel ölçek puanı ile korelasyon değerleri ise (.82- .96) aralığındadır. Bu bulgularla, faktörlerin ölçek geneliyle pozitif yönde yüksek düzeyde ve anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu ve ölçme aracının iç tutarlığının yüksek olduğu söylenebilir.

Ölçekten alınan ortalama puanlar, genel için 3.52 (ss=.86), faktörler için ise 3.31(ss=1.15) ile 3.58(ss=.98) arasında değişmektedir.

Veri Toplama Süreci

Araştırma için gerekli verilerin toplanacağı ölçekler Tokat genelindeki tüm okullara yine Tokat'taki okullar arasında elektronik ortamda haberleşme amacıyla geliştirilen ve kullanılmakta olan Acil Duyuru ve İletişim Sistemi (ADİS) üzerinden ulaştırılmıştır. Bu şekilde elde edilen verilere ek olarak Tokat merkezdeki tüm okullara

ulaşılarak araştırmaya katılmak isteyen yöneticilere basılı ölçek formu bırakılmıştır. Gönüllülük esasına uygun olarak gerek evrimii gerekse kağıt kalem yoluyla elden toplanan formdan 140 ölçekten uygun olmayanlar veya eksik veri içerenler elenerek kalan 112 ölçek formu üzerinden araştırmaya ilişkin analizler yapılmıştır. Veri toplama süreci 2014 Ocak ayında gerekli izinlerin İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınmasıyla başlamış olup yaklaşık 3 ay sürmüştür.

Verilerin çözümlenmesi

Ölçeklerin analizinden önce elde edilen tüm veriler ilk olarak Microsoft Excel Programı ile düzenlenmiş ve SPSS 18 programına girilecek hale getirilmiştir. Elde edilen bu veriler istatistiksel analizler için SPSS 18 programına aktarılmıştır.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği zyeterlik algılarının; yaşa, eğitim durumuna, okul kademesine göre değişimini bulmak için ise "Kruskal Wallis H" analizi kullanılmıştır. Cinsiyete, görev yerinin il-ilçe oluşuna, hizmet içi eğitim alıp almama durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek için ise, "Mann Whitney U" ve "t-testi" kullanılmıştır.

Benzer şekilde okul yöneticilerinin eğitim ğretim işleri gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algılarının; yaşa, eğitim durumuna, okul kademesine göre değişimini bulmak için ise "Kruskal Wallis H" analizi tekniği kullanılmıştır. Cinsiyete, görev yerinin il-ilçe oluşuna, hizmet içi eğitim alıp almama durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek için ise, "Mann Whitney U" ve "t-testi" kullanılmıştır.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği zyeterlik algıları ile eğitim ğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson Momentler arpımı korelasyon katsayısından yararlanılmıştır. Okul yöneticilerinin eğitim ğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerini, teknoloji liderliği özyeterlikleri anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır sorusunun cevabını belirlemek için ise basit regresyon analizi kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde araştırma sorularına ilişkin elde edilen bulgular sunulmuştur. Bu bulgulara ulaşmak için iki ölçek kullanılarak toplanan veriler incelenmiştir. İlk aşamada okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterliklerine ilişkin kendi algıları tespit edilmeye çalışılmıştır. İkinci aşamada ise, okul yöneticilerinin okullardaki eğitim öğretim işlerinin gerçekleştirme düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede araştırmanın alt problemlerine göre bulgular aşağıda sunulmuştur.

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterliklerine İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterliklerinin ne düzeyde olduğunu belirlemek için ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmış, sonuçlar Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algıları

Faktör	Yönetici (ortalama puan)	
	\bar{X}	ss
Vizyoner liderlik	2.91	0.65
Dijital çağ öğrenme kültürü	3.90	0.72
Profesyonel uygulamada mükemmellik	3.14	0.63
Sistematik gelişim	3.24	0.64
Dijital vatandaşlık	3.11	0.72
Genel toplam	3.13	0.59

Tablo 7 incelendiğinde okul yöneticilerinin teknoloji liderliğine ilişkin özyeterlik algıları genel toplamının “orta düzeyde katılıyorum” aralığında olduğu görülmektedir ($\bar{X} = 3.13$; $ss = .59$). Alt boyutlara verilen cevaplar incelendiğinde ise yönetici puanlarının 2.91 – 3.90 aralığında değiştiği bulgusuna ulaşılmıştır. “Vizyoner liderlik” alt boyutundaki yönetici puanları “orta düzeyde katılıyorum” aralığındadır ($\bar{X} = 2.91$; $ss = .65$). “Dijital çağ öğrenme kültürü” alt boyutuna verilen yanıtlar ise “yeterli

düzeyde” bulunmuştur ($\bar{X} = 3.90$; $ss = .72$). Bir diğer alt boyut olan “Profesyonel uygulamada mükemmellik” alt boyutuna ilişkin yönetici cevapları yine “orta düzeyde katılıyorum” aralığında yer almaktadır ($\bar{X} = 3.14$; $ss = .63$). “Sistemik gelişim” alt boyutundaki maddelere yöneticilerin verdiği yanıtlar “orta düzeyde katılıyorum” aralığında yer almıştır ($\bar{X} = 3.24$; $ss = .64$). Son olarak “Dijital vatandaşlık” alt boyutuna verilen yönetici cevapları da “orta düzeyde katılıyorum” aralığında yer almıştır ($\bar{X} = 3.11$; $ss = .72$). Alt boyutlara verilen cevaplar incelendiğinde en yüksek algı puanına sahip olan alt boyutun “dijital vatandaşlık” olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Yöneticilerin en düşük algı puanları ile cevaplandığı alt boyut ise “vizyoner liderlik” olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algularının Görev Yaptıkları Okul Kademesi Bağımsız Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterliklerinin görev yaptıkları okul kademesine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere Kruskal Wallis H testi yapılmış, sonuçlar Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının; Görev Yaptıkları Okul Kademesine Göre Dağılımı

	Kademe												X^2 (sd=4)	p	Farkın kaynağı
	Toplam Grup (n = 111)		1. İlkokul (n = 37)		2. Ortaokul (n = 37)		3. Genel lise (n = 10)		4. Meslek lisesi (n = 25)		5. Yaygın eğitim (n = 3)				
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
Vizyoner liderlik	11.63	2.62	10.86	2.57	12.03	2.44	10.80	2.15	12.36	3.00	12.67	1.15	10.719*	.030	4 >1
Dijital çağ öğrenme kültürü	19.13	4.35	18.05	4.01	19.08	4.65	19.60	2.80	20.28	4.81	21.67	2.89	7.826	.098	
Profesyonel uygulamada mükemmellik	15.71	3.17	14.41	3.24	16.41	2.75	15.30	2.31	16.72	3.57	16.33	0.58	12.905*	.012	4 >1
Sistemik gelişim	19.45	3.85	17.95	4.20	19.62	3.58	20.10	2.60	21.08	3.71	20.00	0.00	10.315*	.035	4 >1
Dijital vatandaşlık	15.55	3.58	14.27	3.63	15.92	3.15	15.00	4.00	17.04	3.67	16.33	0.58	11.936*	.018	4 >1
Teknoloji liderliği yeterlik algıları toplamı	81.46	15.29	75.54	14.69	83.05	14.78	80.80	7.33	87.48	17.57	87.00	4.36	13.992*	.007	4 >1

* $p < .05$

Tablo 8' de görüldüğü gibi, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları genel toplamda okul türüne göre anlamlı biçimde farklılaşmaktadır. Analiz sonuçlarına göre meslek lisesinde çalışan okul yöneticilerinin ($\bar{X} = 87.48$; $ss = 17.57$) teknoloji liderliği yeterlik algıları genel toplamı, ilkokulda görevli yöneticilerden ($\bar{X} = 75.54$; $ss = 14.69$) daha yüksektir ($X^2_{(4)} = 13,992$; $p < .05$).

Vizyoner liderlik alt boyutunda, meslek liselerinde çalışan okul yöneticilerinin ($\bar{X} = 12.36$; $ss = 3.00$) teknoloji liderliği yeterlik algıları, ilkokuldaki yöneticilerden ($\bar{X} = 10.86$; $ss = 2.57$) anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur ($X^2_{(4)} = 10.719$; $p < .05$). Profesyonel uygulamada mükemmellik alt boyutunda, meslek liselerinde çalışan okul yöneticilerinin ($\bar{X} = 16.72$; $ss = 3.57$) teknoloji liderliği yeterlik algıları, ilkokuldaki yöneticilerden ($\bar{X} = 14.41$; $ss = 3.24$) anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur ($X^2_{(4)} = 12.905$; $p < .05$).

Sistemik gelişim alt boyutunda da meslek lisesi okul yöneticilerinin ($\bar{X} = 21.08$; $ss = 3.71$) teknoloji liderliği yeterlik algıları, ilkokulda çalışan okul yöneticileri grubundan ($\bar{X} = 17.95$; $ss = 4.20$) anlamlı şekilde daha yüksektir ($X^2_{(4)} = 10.315$; $p < .05$). Dijital vatandaşlık alt boyutunda meslek lisesinde görev yapan okul yöneticilerinin ($\bar{X} = 17.04$; $ss = 3.67$) teknoloji liderliği yeterlik algılarının, ilkokulda görev yapan okul yöneticilerinden ($\bar{X} = 14.27$; $ss = 3.63$) istatistiksel olarak anlamlı ve daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır ($X^2_{(4)} = 11.936$; $p < .05$).

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algılarının Görev Yaptıkları Okulun İl yada İlçede Olmasına Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterliklerinin ilçe veya il merkezinde çalışma durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere t-testi analizi yapılmış, elde edilen bulgular Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algılarının İlçe Veya İl Merkezinde Çalışma Durumuna Göre Dağılımı.

Faktör	İl merkezi (N=66)		İlçe (N=46)		t	sd	p
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
Vizyoner liderlik	10.89	2.76	12.67	2.02	3.732*	110	.000
Dijital çağ öğrenme kültürü	18.73	4.32	19.70	4.37	1.162	110	.248
Profesyonel uygulamada Mükemmellik	15.18	3.11	16.48	3.13	2.167*	110	.032
Sistematik gelişim	19.12	3.72	19.91	4.02	1.072	110	.286
Dijital vatandaşlık	15.09	3.59	16.22	3.51	1.649	110	.102
Genel toplam	79.02	14.87	84.98	15.37	2.060*	110	.042

* p < .05

Teknoloji liderliği yeterlik algısı genel toplamı da ilçede çalışan yöneticilerde ($\bar{X} = 84.98$; ss = 15.37) il merkezinde çalışanlara ($\bar{X} = 79.02$; ss = 14.87) göre istatistiksel olarak anlamlı ve daha yüksektir. ($t_{(110)} = 2.060$; p < .05). İlçede çalışan yöneticilerin ($\bar{X} = 12.67$; ss = 2.02) vizyoner liderlik alt başlığında teknoloji liderliği yeterlik algıları, Tablo 9’da görüldüğü gibi il merkezinde çalışan yöneticilerden ($\bar{X} = 10.89$; ss = 2.76) daha yüksek olup, aradaki bu farklılık anlamlıdır ($t_{(110)} = 3.732$; p < .05). Teknoloji liderliği yeterlik algısı profesyonel uygulamada mükemmellik alt başlığında ise, ilçede çalışan yöneticilerin algısının ($\bar{X} = 16.48$; ss = 3.13), il merkezinde çalışan yöneticilere göre ($\bar{X} = 15.18$; ss = 3.11) daha yüksek olduğu, aradaki bu farkın anlamlı olduğu görülmektedir. ($t_{(110)} = 2.167$; p < .05).

Dijital çağ öğrenme kültürü alt başlığında ($t_{(110)} = 1.162$; p > .05), Sistematik gelişim alt başlığında ($t_{(110)} = 1.072$; p > .05) ve benzer şekilde dijital vatandaşlık alt başlığında da yöneticilerin il merkezi yada ilçede çalışma durumuna göre verdikleri yanıtlar anlamlı olarak farklılaşmamaktadır ($t_{(110)} = 1.649$; p > .05).

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algıları ile Cinsiyet Bağımsız Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır? Bu problemin analizinde Mann Whitney U analizi ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıdaki Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Faktör	Erkek (N=100)		Kadın (N=12)		U	p
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss		
Vizyoner liderlik	11.64	2.51	11.50	3.55	559.00	.697
Dijital çağ öğrenme kültürü	18.99	4.20	20.25	5.53	421.00	.090
Profesyonel uygulamada mükemmellik	15.67	3.07	16.08	4.01	513.00	.409
Sistematik gelişim	19.22	3.85	21.33	3.45	426.50	.100
Dijital vatandaşlık	15.58	3.46	15.33	4.70	593.00	.947
Genel toplam	81.10	14.91	84.50	18.68	480.50	.261

Teknoloji liderliği yeterlik algısı genel toplamı alt boyutunda erkek yöneticilerin ($\bar{X} = 81.10$; $ss = 14.91$) algıları ile kadın yöneticilerin ($\bar{X} = 84.50$; $ss = 18.68$) algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($U = 480.50$; $p > .05$).

Vizyoner liderlik alt başlığı incelendiğinde erkek yöneticilerin ($\bar{X} = 11.64$; $ss = 2.51$) teknoloji liderliği yeterlik algıları ile kadın yöneticilerin ($\bar{X} = 11.50$; $ss = 3.55$) algıları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($U = 559.00$; $p > .05$).

Benzer şekilde diğer alt boyutlar incelendiğinde de cinsiyete göre aralarında istatistiksel fark bulunamamıştır. Dijital çağ öğrenme kültürü ($U = 421.00$; $p > .05$). Profesyonel Uygulamada Mükemmellik ($U = 513.00$; $p > .05$). Sistematik Gelişim ($U = 426.50$; $p > .05$). Dijital Vatandaşlık ($U = 593.00$; $p > .05$).

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Algıları ile Yaş Bağımsız Değişkenine Göre Farklaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır? Bu alt probleme cevap bulabilmek için araştırmaya katılan okul yöneticilerinin yaşları üç kategoride gruplandırılmıştır. Yaş grupları ile okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları düzeyleri Kruskal Wallis H testi analizi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 11’de görülmektedir.

Tablo 11. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının Yaşa Göre Dağılımı

	YAŞ									p
	Toplam Grup (n = 112)		1) 20-34 Yaş (n = 21)		2) 35-49 Yaş (n = 64)		3) 50-64 Yaş (n = 27)		X ² (sd=2)	
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss		
Vizyoner liderlik	11.63	2.62	11.14	3.09	12.02	2.43	11.07	2.62	2.829	.243
Dijital çağ öğrenme kültürü	19.13	4.35	17.52	5.68	19.77	3.96	18.85	3.83	2.524	.283
Profesyonel uygulamada mükemmellik	15.71	3.17	14.86	3.86	16.11	2.90	15.44	3.14	1.437	.488
Sistematiik gelişim	19.45	3.85	19.38	3.76	19.97	3.95	18.26	3.51	5.287	.071
Dijital vatandaşlık	15.55	3.58	15.33	3.81	15.86	3.68	15.00	3.20	1.752	.416
Genel toplam	81.46	15.29	78.24	18.22	83.72	14.64	78.63	13.95	2.438	.296

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları genel toplamı yöneticilerin yaşlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($X^2(2) = 2.438$; $p > .05$).

Alt boyutlar verilen cevaplar incelendiğinde de herhangi bir alt boyut için anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamıştır.

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Alguları ile Eğitim Durumu Bağımsız Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır? Alt problemine cevap bulabilmek için araştırmaya katılan okul yöneticilerinin eğitim durumları Ön Lisans, Lisans ve Yüksek Lisans olmak üzere üç kategoride gruplandırılmıştır. Eğitim durumları ile teknoloji liderliği yeterlik algı düzeyleri Kruskal Wallis H testi analizi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları Tablo12’de görülmektedir.

Tablo 12 . Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.

	Toplam Grup (n = 112)		EĞİTİM DURUMU						X ² (sd=2)	p
			1) Ön Lisans (n = 12)		2) Lisans (n = 89)		3) Yüksek Lisans (n = 11)			
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss		
Vizyoner liderlik	11.63	2.62	10.83	3.24	11.66	2.51	12.18	2.86	1.511	.470
Dijital çağ öğrenme kültürü	19.13	4.35	18.33	5.50	19.01	4.23	20.91	3.83	2.522	.283
Profesyonel uygulamada mükemmellik	15.71	3.17	15.17	3.74	15.70	3.10	16.45	3.21	.705	.703
Sistematik gelişim	19.45	3.85	18.67	4.19	19.39	3.87	20.73	3.29	1.769	.413
Dijital vatandaşlık	15.55	3.58	15.17	3.27	15.45	3.66	16.82	3.31	1.459	.482
Genel toplam	81.46	15.29	78.17	17.44	81.21	15.06	87.09	14.73	2.267	.322

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları genel toplamı ve alt boyutlarda eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir ($X^2_{(2)} = 2.267$; $p > .05$).

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterlik Alguları ile Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Bağımsız Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadıklarına göre farklılaşmakta mıdır? Alt problemine cevap bulabilmek için araştırmaya katılan okul yöneticilerinin bilişim teknolojileri konusunda hizmet içi eğitim alıp almama durumuna göre teknoloji liderliği yeterlik algılarının değişip değişmediğinin tespiti t-testi analizi ile karşılaştırılmıştır.

Analiz sonuçları Tablo 13’de görülmektedir.

Tablo 13. Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Algılarının Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Durumuna Göre Dağılımı.

Faktör	Evet (N=73)		Hayır (N=39)		t	sd	p
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
Vizyoner liderlik	11.90	2.59	11.10	2.64	1.550	110	0.124
Dijital çağ öğrenme kültürü	19.08	4.23	19.21	4.61	0.142	110	0.887
Profesyonel uygulamada mükemmellik	15.85	2.93	15.46	3.59	0.616	110	0.539
Sistematik gelişim	19.41	3.59	19.51	4.33	0.133	110	0.895
Dijital vatandaşlık	15.58	3.41	15.51	3.93	0.088	110	0.930
Genel toplam	81.82	14.19	80.79	17.35	0.337	110	0.737

* $p < .05$

Hizmet içi eğitim (H.İ.E) alan okul yöneticilerinin ($\bar{X} = 81.82$; $ss = 14.19$) teknoloji liderliği yeterlik algı genel toplamı, Tablo 13’de görüldüğü gibi H.İ.E almayan okul yöneticilerinden ($\bar{X} = 80.79$; $ss = 17.35$) anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir ($t_{(110)} = 0.337$; $p > .05$).

Alt Boyutlara bakıldığında; Vizyoner liderlik ($t_{(110)} = 1.550$; $p > .05$), Dijital çağ öğrenme kültürü ($t_{(110)} = 0.142$; $p > .05$), Profesyonel uygulamada mükemmellik

($t_{(110)} = 0.616$; $p > .05$), Sistematik gelişim ($t_{(110)} = 0,133$; $p > .05$), Dijital vatandaşlık ($t_{(110)} = 0.088$; $p > .05$) puanları HİE alan okul yöneticileri ile, HİE alamayan okul yöneticilerinin arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeylerinin ne seviyede olduğunu belirlemek için ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmış, sonuçlar Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri

Faktör	Yönetici (N=112)	
	\bar{X}	ss
Politikalar ve sosyal etkinlikler	3.94	0.58
Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler	4.00	0.74
Eğitim-öğretimin geliştirilmesine yönelik yönetim görevleri	3.99	0.68
Rehberlik hizmetleri	3.71	0.92
Etkililik ve Düzenlilik	3.75	0.88
Gelişim ve değerlendirme	4.00	0.77
Genel toplam	3.95	0.63

Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri genel toplamına bakıldığında yönetici cevaplarının ($\bar{X} = 3.95$; $ss = 0.63$) “çok katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmektedir.

“Politikalar ve sosyal etkinlikler” alt boyutuna yöneticilerin verdiği yanıtlar ($\bar{X} = 3.94$; $ss = 0.58$) incelendiğinde bu faktördeki maddelere ilişkin yönetici algılarının “çok katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmüştür. Bir diğer alt boyut olan “Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler” başlığı altındaki sorulara verilen yönetici yanıtlarının ($\bar{X} = 4.00$; $ss = 0.74$) “çok katılıyorum” düzeyinde olduğu

görülmüştür. “Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri” alt boyutunda ise yöneticiler yine ($\bar{X} = 3.99$; $ss = .68$) “çok katılıyorum” düzeyinde yanıtlar vermiştir. Yöneticilerin “Rehberlik Hizmetleri” alt boyutuna verdikleri cevapların ($\bar{X} = 3.71$; $ss = .92$) ise yine “çok katılıyorum” düzeyinde olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. “Etkililik ve Düzenlilik” alt boyutunda yer alan sorulara verilen yönetici cevapları ($\bar{X} = 3.75$; $ss = .88$) diğer alt boyutlarla benzer şekilde “çok katılıyorum düzeyinde” yer almıştır. “Gelişim ve Değerlendirme” başlığında yer alan maddelerde de yönetici cevaplarının ($\bar{X} = 4.00$; $ss = .77$) “çok katılıyorum” düzeyinde olduğu bulgusu elde edilmiştir.

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Görev Yaptıkları Okul Kademesi Bağımsız Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri; görev yaptıkları okul kademesine göre farklılaşmakta mıdır? Bu alt probleme cevap bulmak için araştırmaya katılan okul yöneticilerin çalıştıkları okulların kademeleri (türleri) beş kategoride gruplandırılmıştır. Bu gruplarla teknoloji liderliği yeterlik algıları Kruskal Wallis H testi analizi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 15’de ki gibidir.

Tablo 15. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Görev Yaptıkları Okul Kademesine Göre Dağılımı.

	Kademe														X^2 (sd=4)	<i>P</i>	Farkın Kaynağı
	Toplam Grup (n = 111)		1. İlkokul (n = 37)		2. Ortaokul (n = 36)		3. Genel lise (n = 10)		4. Meslek Lisesi (n = 25)		5. Yaygın eğitim (n = 3)						
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss					
Politikalar ve sosyal etkinlikler	3.95	0.58	3.86	0.51	3.94	0.70	3.96	0.48	4.07	0.54	4.08	0.52	3.599	.463			
Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	4.00	0.74	3.86	0.68	3.97	0.89	4.21	0.47	4.14	0.68	4.19	0.56	4.027	.402			
Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	4.00	0.68	3.84	0.61	3.97	0.82	4.13	0.46	4.18	0.62	4.27	0.64	4.994	.288			
Rehberlik Hizmetleri	3.74	0.92	3.57	0.81	3.71	1.04	4.10	0.52	3.85	1.00	3.89	1.17	4.420	.352			
Etkililik ve Düzenlilik	3.75	0.88	3.41	0.84	3.81	0.96	4.00	0.46	4.07	0.87	3.83	0.14	11.313*	.023	4>1		
Gelişim ve değerlendirme	4.00	0.77	3.76	0.81	4.14	0.81	3.94	0.37	4.15	0.71	4.27	0.64	7.835	.098			
Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı	3.95	0.63	3.80	0.57	3.95	0.78	4.07	0.35	4.11	0.58	4.14	0.55	6.816	.146			

* $p < .05$

Analiz sonuçlarının yer aldığı Tablo 15 incelendiğinde, okul yöneticilerinin “Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı” alt boyutunda verdiği yanıtların okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir.

Etkililik ve Düzenlilik alt başlığında eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri ile okul kademesi arasında anlamlı bir fark olduğu söylenebilir ($X^2_{(4)} = 11.313; p < .05$). Tukey Post Hoc analizi Meslek lisesinde çalışan okul yöneticilerinin ($\bar{X} = 4.07; ss = 0.87$) , etkililik ve düzenlilik alt boyutunda ilkokulda çalışan yöneticilere göre ($\bar{X} = 3.41; ss = 0.84$) daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Görev Yaptıkları Okulun İl yada İlçede Olmasına Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri; ilçe veya il merkezinde çalışma durumlarına göre farklılaşmakta mıdır? Alt problemine cevap bulabilmek için yöneticilerin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyine ilişkin algılarının, ilçe veya il merkezinde çalışma durumlarına göre t-testi analizi ile karşılaştırılmıştır.

Elde edilen bulgular aşağıda yer alan Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin İlçe veya İl Merkezinde Çalışma Durumlarına Göre Dağılımı.

Faktör	İl merkezi (N=66)		İlçe (N=46)		t	sd	p
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
Politikalar ve Sosyal Etkinlikler	3.95	0.51	3.94	0.67	0.041	110	.967
Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	4.06	0.64	3.91	0.85	1.077	109	.284
Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	3.93	0.61	4.08	0.77	1.143	109	.256
Rehberlik Hizmetleri	3.82	0.76	3.62	1.10	1.087	74.463	.281
Etkililik ve Düzenlilik	3.75	0.76	3.76	1.04	0.052	77.758	.959
Gelişim ve Değerlendirme	4.02	0.65	3.98	0.91	0.221	109	.825
Eğitim Öğretim İşleri Gerçekleştirme Düzeyleri Toplamı	3.96	0.53	3.93	0.76	0.230	75.415	.819

Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı puanları il merkezinde çalışan yöneticiler ile ilçede çalışan yöneticiler arasında anlamlı bir farklılık göstermemektedir. ($t_{(75.415)} = 0.230$; $p > .05$).

Politikalar ve sosyal etkinlikler alt başlığında, eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerinin yöneticilerin ilçe veya il merkezinde çalışma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir ($t_{(110)} = 0.041$; $p > .05$). Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler alt boyutunda ise, bulunduğu yere göre farklılaşmanın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($t_{(110)} = 1.077$; $p > .05$). Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri ölçeğinin diğer alt boyutlarına baktığımızda; Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri ($t_{(109)} = 1.143$; $p > .05$), Rehberlik Hizmetleri ($t_{(74.463)} = 1.087$; $p > .05$). Etkililik ve Düzenlilik ($t_{(77.758)} = 0.052$; $p > .05$). Gelişim ve Değerlendirme ($t_{(109)} = 0.221$; $p > .05$) anlamlı fark bulunmamıştır.

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri ile Cinsiyet Bağımsız Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri; cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır? Bu alt problemine cevap bulabilmek için cinsiyetler ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri, Mann Whitney U analizi ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.

Faktör	Erkek (N=100)		Kadın (N=11)		U	p
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss		
Politikalar ve sosyal etkinlikler	3.95	0.56	3.91	0.72	567.00	.756
Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	4.01	0.73	3.90	0.81	507.00	.671
Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	3.99	0.69	4.02	0.63	546.50	.972
Rehberlik Hizmetleri	3.73	0.91	3.79	1.02	523.50	.792
Etkililik ve Düzenlilik	3.73	0.89	3.95	0.76	477.50	.472
Gelişim ve değerlendirme	4.01	0.77	3.95	0.75	512.50	.709
Genel toplam	3.95	0.63	3.93	0.70	548.00	.984

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri konusundaki algılarının cinsiyetlerine göre değişimi konusunda yapılan bu analizin sonuçları incelendiğinde; eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamında erkek okul yöneticileri ile ($\bar{X} = 3.95$; $ss = 0.63$) kadın yöneticiler ($\bar{X} = 3.93$; $ss = 0.70$) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($U = 548.00$; $p > .05$).

Eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri ölçeğinin diğer alt boyutlarına bakıldığında ise; Politikalar ve sosyal etkinlikler alt boyutunda, yöneticilerin cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir ($U = 567.00$; $p > .05$). Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler ($U = 507.00$; $p > .05$). Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri ($U = 546.50$; $p > .05$). Rehberlik Hizmetleri ($U = 523.50$; $p > .05$). Etkililik ve Düzenlilik ($U = 477.50$; $p > .05$). Gelişim ve değerlendirme ($U = 512.50$; $p > .05$).

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri ile Yaş Bağımsız Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Bu probleme cevap bulabilmek için araştırmaya katılan okul yöneticilerinin yaşları üç kategoride gruplandırılmış ve Kruskal Wallis H testi analizi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 18'de görülmektedir.

Tablo 18. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Yaşa Göre Dağılımı.

	Toplam Grup (n = 112)		YAŞ						X ² (sd=2)	p	Farkın kaynağı
			1) 20-34 Yaş (n = 21)		2) 35-49 Yaş (n = 63)		3) 50-64 Yaş (n = 27)				
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
Politikalar ve sosyal etkinlikler	3.95	0.58	3.72	0.69	3.99	0.60	4.03	0.38	2.761	.251	
Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	4.00	0.74	3.57	0.84	4.10	0.74	4.11	0.53	7.647	.022	2>1, 3>1
Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	4.00	0.68	3.70	0.72	4.09	0.71	4.01	0.54	5.497	.064	
Rehberlik Hizmetleri	3.74	0.92	3.14	1.06	3.92	0.87	3.78	0.74	9.357	.009	2>1, 3>1
Etkililik ve Düzenlilik	3.75	0.88	3.44	1.04	3.81	0.91	3.85	0.62	2.564	.277	
Gelişim ve değerlendirme	4.00	0.77	3.66	0.81	4.09	0.81	4.06	0.54	5.885	.053	
Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı	3.95	0.63	3.61	0.72	4.03	0.65	4.03	0.43	5.776	.056	

* p < .05

Tablo 18’de yer alan okul yöneticilerinin verdiği yanıtlar incelendiğinde, eğitim-öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı ile yaşları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($X^2(2) = 5.776$; $p > .05$).

“Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler” alt boyutunda 20-34 yaş grubundaki yöneticilerin ($\bar{X} = 3.57$; $ss = 0.84$) Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı 35-49 yaş grubundaki ($\bar{X} = 4.10$; $ss = 0.74$) yöneticilerden ve 50-64 yaş grubundaki ($\bar{X} = 4.11$; $ss = 0.53$) yöneticilerden daha düşüktür. Aradaki bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($X^2(2) = 7.647$; $p < .05$).

Rehberlik alt boyutu incelendiğinde de benzer şekilde 20-34 yaş grubundaki yöneticilerin ($\bar{X} = 3.14$; $ss = 1.06$) Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı 35-49 yaş grubundaki ($\bar{X} = 3.92$; $ss = 0.87$) yöneticilerden ve 50-64 yaş grubundaki ($\bar{X} = 3.78$; $ss = 0.74$) yöneticilerden daha düşüktür. Aradaki bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($X^2(2) = 9.357$; $p < .05$).

Diğer alt boyutlarda ise yöneticilerin eğitim-öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir. Politikalar ve sosyal etkinlikler ($X^2(2) = 2,761$; $p > .05$). Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri ($X^2(2) = 5,497$; $p > .05$). Etkililik ve Düzenlilik ($X^2(2) = 2,564$; $p > .05$) ve son olarak Gelişim ve Değerlendirme ($X^2(2) = 5,885$; $p > .05$). Elde edilen verilere göre alt boyutlarda yönetici cevapları yaşa göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri ile Eğitim Durumu Bağımsız Değişkenine Göre Farklaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri; eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır? Alt problemine cevap bulabilmek için araştırmaya katılan okul yöneticilerinin eğitim durumları Ön Lisans, Lisans ve Yüksek Lisans olmak üzere üç kategoride gruplandırılmıştır. Eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerinin eğitim durumlarına göre fark gösterip göstermediği Kruskal Wallis H testi analizi ile incelenmiştir. Analiz sonuçları Tablo 19’da görülmektedir.

Tablo 19 - Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.

	EĞİTİM DURUMU									
	Toplam Grup (n = 111)		1) Ön Lisans (n = 11)		2) Lisans (n = 88)		3) Yüksek Lisans (n = 12)		X ² (sd=2)	p
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss		
Politikalar ve sosyal etkinlikler	3.95	0.58	4.13	0.42	3.94	0.61	3.80	0.42	2.867	.239
Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	4.00	0.74	4.24	0.59	3.96	0.78	4.04	0.49	1.951	.377
Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	4.00	0.68	4.07	0.65	3.99	0.68	3.94	0.80	0.089	.956
Rehberlik Hizmetleri	3.74	0.92	3.75	0.89	3.70	0.95	4.03	0.64	1.327	.515
Etkililik ve Düzenlilik	3.75	0.88	3.85	0.67	3.73	0.91	3.80	0.92	0.021	.990
Gelişim ve değerlendirme	4.00	0.77	4.15	0.66	3.99	0.79	3.96	0.71	0.823	.663
Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı	3.95	0.63	4.11	0.53	3.93	0.67	3.92	0.48	1.316	.518

Tablo 19. incelendiğinde, okul yöneticilerinin Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı ile okul yöneticilerinin eğitim durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($X^2(2) = 1.316$; $p > .05$).

Eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri ölçeğinin diğer alt boyutlarında ise; Politikalar ve sosyal etkinlikler ($X^2(2) = 2.867$; $p > .05$). Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler ($X^2(2) = 1.951$; $p > .05$). Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri ($X^2(2) = 0.089$; $p > .05$). Rehberlik Hizmetleri ($X^2(2) = 1.327$; $p > .05$). Etkililik ve Düzenlilik ($X^2(2) = 0.021$; $p > .05$) ve son olarak gelişim ve değerlendirme ($X^2(2) = 0.823$; $p > .05$) alt boyutlarında eğitim durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri ile Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Bağımsız Değişkenine Göre Farklaşmasına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadıklarına göre farklılaşmakta mıdır? Alt problemine cevap bulabilmek için araştırmaya katılan okul yöneticilerinin, eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerinin hizmet içi eğitim alıp almama durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı t-testi analizi ile karşılaştırılmıştır.

Elde edilen bulgular aşağıdaki Tablo 20’de yer almaktadır.

Tablo 20. Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Durumlarına Göre Dağılımı.

Faktör	Evet (N=72)		Hayır (N=39)		t	sd	p
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
Politikalar ve sosyal etkinlikler	4.00	0.45	3.84	0.76	1.224	52.644	.226
Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	4.04	0.70	3.92	0.81	0.790	109	.431
Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	4.04	0.62	3.91	0.79	0.976	109	.331
Rehberlik Hizmetleri	3.71	0.91	3.78	0.95	0.353	109	.725
Etkililik ve Düzenlilik	3.75	0.85	3.76	0.94	0.056	109	.955
Gelişim ve değerlendirme	4.01	0.72	3.98	0.86	0.225	109	.823
Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı	3.99	0.57	3.88	0.75	0.847	109	.399

* p < .05

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algılarının bilişim teknolojileri alanında HİE alıp almadığına göre farklılık gösterip göstermediği konusunda yapılan bu analizin sonuçları incelendiğinde

Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı alt boyutunda HİE alan okul yöneticileri ($\bar{X} = 3.99$; ss = .57) ile HİE almayan okul yöneticileri ($\bar{X} = 3.88$; ss=.75) arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. ($t_{(109)} = .847$; p > .05). Eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri ölçeğinin diğer alt boyutlarına bakıldığında da elde edilen sonuçların HİE alan ve almayan yöneticiler arasında anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlikleri İle Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri Arasında İlişkiye Yönelik Bulgular

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasında ilişki var mıdır? Alt probleminin analizi için Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısından yararlanılmıştır.

Tablo 21’de analiz sonucu elde edilen bulgular verilmiştir.

Tablo 21. Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterlikleri İle Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyleri Arasındaki İlişki.

Yöneticiler (n= 112)		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Politikalar ve sosyal etkinlikler													
2	Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	.80**												
3	Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	.78**	.82**											
4	Rehberlik Hizmetleri	.57**	.75**	.74**										
5	Etkililik ve Düzenlilik	.63**	.76**	.76**	.71**									
6	Gelişim ve değerlendirme	.73**	.79**	.75**	.71**	.76**								
7	Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı	.90**	.95**	.92**	.79**	.83**	.84**							
8	Vizyoner liderlik	.40**	.34**	.46**	.22*	.34**	.35**	.41**						
9	Dijital çağ öğrenme kültürü	.44**	.48**	.49**	.41**	.44**	.47**	.51**	.74**					
10	Profesyonel uygulamada mükemmellik	.43**	.40**	.46**	.37**	.41**	.47**	.47**	.74**	.74**				
11	Sistematik gelişim	.42**	.37**	.47**	.38**	.38**	.42**	.45**	.63**	.69**	.75**			
12	Dijital vatandaşlık	.54**	.42**	.51**	.31**	.38**	.48**	.51**	.62**	.65**	.67**	.71**		
13	Teknoloji liderliği yeterlik algıları toplamı	.51**	.47**	.55**	.40**	.45**	.51**	.55**	.84**	.89**	.89**	.85**	.85**	

* p < .01

Tablo 21’de yer alan yöneticilerin cevapları incelendiğinde eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı ile teknoloji liderliği yeterlik algıları ölçeğinin alt boyutları arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulguların alt boyutlara göre dağılımı incelendiğinde sonuçların şu şekilde olduğu görülmüştür. Vizyoner liderlik ($r = .41, p < .01$), dijital çağ öğrenme kültürü ($r = .51, p < .01$), profesyonel uygulamada mükemmellik ($r = .47, p < .01$), sistematik gelişim ($r = .45, p < .01$), dijital vatandaşlık ($r = .51, p < .01$). Görüldüğü gibi alt boyutların tamamında pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 21’de yer alan yöneticilerin cevapları incelendiğinde teknoloji liderliği yeterlik algıları toplamı ile eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri ölçeğinin alt boyutları arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulguların alt boyutlara göre dağılımı incelendiğinde sonuçların şu şekilde olduğu görülmüştür. Politikalar ve sosyal etkinlikler ($r = .51, p < .01$), öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler ($r = .47, p < .01$), eğitim-öğretimin geliştirilmesine yönelik yönetim görevleri ($r = .55, p < .01$), rehberlik hizmetleri ($r = .40, p < .01$), etkililik ve düzenlilik ($r = .45, p < .01$), gelişim ve değerlendirme ($r = .51, p < .01$). Görüldüğü gibi alt boyutların tamamında pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı ile teknoloji liderliği yeterlik algıları toplamı arasında da pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki görülmektedir ($r = .55, p < .01$).

Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Teknoloji Liderliği Yeterlikleri Tarafından Anlamlı Bir Şekilde Yordanıp Yordanmadığına İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerinin, teknoloji liderliği yeterlikleri tarafından yordanıp yordanmadığını test etmek için basit regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22 - Okul Yöneticilerinin Eğitim Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Teknoloji Liderliği Yeterlikleri Tarafından Yordanması.

Değişkenler	Standart				İkili	Kısmi	
	B	rt hata	β	t			p
Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği (TELÖY)							
Sabit	2.109	0.275		7.676	.000		
TELÖY	0.023	0.003	.547	6.821	.000	.547	.547
R = ,547 Adj. R ² = ,293 F _(1,109) = 46,526 p = ,000							

Tablo 22’de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri tarafından yordanma durumunun test edildiği regresyon modeli istatistiksel olarak da anlamlıdır ($F_{(1,109)} = 46.526$, $p=.000$). Yani eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin varyansın %29’unun okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik düzeyleri ile açıklandığı ifade edilebilir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Bu araştırma, eğitim kurumlarında görev yapan yöneticilerin teknoloji liderliği özyeterlikleri ve eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasındaki ilişkinin tespiti için yapılmıştır. Bu araştırma ile ayrıca okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerinin teknoloji liderliği yeterlikleri tarafından anlamlı bir şekilde yordanıp yordanmadığına ilişkin bulgulara da ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmada bu algının tespiti için yönetici görüşlerine başvurulmuştur.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları ne düzeydedir?

Yapılan araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde özyeterlik algılarının “orta düzeyde” ve “yeterli düzeyde” seviyesinde yüksek yanıtlar içerdiği görülmüştür. Alanyazında yapılan çalışmalarda ise bu bulgular;

Hayytov (2013)’un çalışmasında ulaştığı “okul yöneticileri önemli oranda teknoloji liderliği yeterlik algılarına sahip görünmektedir” bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Ada ve diğerleri (2013) tarafından yapılan araştırma sonuçları da araştırma ile benzer bulgulara sahiptir. Bu araştırmada da “Okul yöneticileri teknolojik liderlik yeterliklerini çoğu zaman gösterdiklerini düşünmektedirler” bulgusuna ulaşılmıştır. Alanyazında bu bulgulara benzer başka çalışmalarda yer almaktadır (Anderson ve Dexter,2005; Baş,2012; Bülbül ve Çuhadar 2012; Can, 2008; Eren, 2010; Sezer ve Deryakulu,2012). Ortaya çıkan bu sonuca dayanarak okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algılarının yüksek olduğu söylenebilir. Araştırma sonucunun daha önce yapılan çalışmalarla uyumlu olduğu söylenebilir.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları görev yaptıkları okul kademesine göre farklılaşmakta mıdır?

Yapılan araştırmanın sonucunda elde edilen bilgilere göre, meslek lisesinde görev yapan okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları genel olarak ilkokulda görev yapan yöneticilerden anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur.

Alan yazında yapılan araştırmalarda ise;

Teknoloji liderliği yeterlik algıları ile okul kademesi arasında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. (Ağaoğlu ve diğerleri, 2012; Bülbül ve Çuhadar 2012; Can, 2003; Can, 2008; Ada ve diğerleri, 2013; Hacıfazlıoğlu, 2011; Hayytov, 2013)

Araştırma sonucu elde edilen bulgular neticesinde meslek lisesinde çalışan yöneticilerin ilkokullarda çalışan yöneticilere göre

1-“Çağın gerektirdiği teknolojilerin ve elektronik/dijital ortam ve kaynakların entegrasyonu ile öğrencilerin öğrenmesini yükseltmek amacı ile eğitimcileri güçlendiren profesyonel ve yeniliğe dayalı ortamları desteklemek”.

2-“Bilgi ve teknoloji kaynaklarının hem etkili şekilde kullanmak ve dijital çağ liderliğini ve yönetimini sağlamak”.

3-“Dijital kültürün gelişimini destekleyici bir anlayış tasarlamak ve geliştirmek” konularında daha iyi düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları ilçe veya il merkezinde çalışma durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Okul yöneticilerinin il ve ilçede çalışma durumlarına göre teknoloji liderliği yeterlikleri incelendiğinde görülmüştür ki ilçede çalışanlar ildekilere göre kendilerini daha yeterli bulmaktadır. Alanyazında yapılan çalışmalarda ise;

Yıldırım'ın (2008) araştırmasında sosyo ekonomik duruma göre müdürlerin görüşleri incelendiğinde, farklı sosyo ekonomik duruma sahip çevrelerde çalışan yöneticilerin görüşlerindeki farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durum “Teknoloji uyumunu oluşturabilmek için dönüşümü destekleyen genel bir hedef / vizyon geliştirilmesi ve uygulanmasına ilham vermek ve liderlik etmek”. “Çağın gerektirdiği teknolojilerin ve elektronik / dijital ortam ve kaynakların entegrasyonu ile öğrencilerin öğrenmesini yükseltmek amacı ile eğitimcileri güçlendiren profesyonel ve yeniliğe dayalı ortamları desteklemek” konularında ilçe merkezindeki yöneticilerin kendilerini daha başarılı buldukları şeklinde yorumlanabilir.

İlçelerde çalışan yöneticilerin teknoloji liderliği konusunda kendilerini daha yeterli bulmaları dikkat çekicidir. İl merkezinde çalışan yöneticilerin teknoloji liderliği konusunda kendilerini ilçedekilere oranla daha yetersiz bulmaları gözlemledikleri farklı uygulamalar ve yönetici özyeterliklerine ilişkin yüksek beklentilerin bir sonucu olabilir.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

Okul yöneticilerinin cinsiyetlerine göre teknoloji liderliği yeterlik algıları incelendiğinde anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Alanyazında yapılan çalışmalar ise bu bulgunun;

Ada ve diğerleri (2013) tarafından hazırlanan araştırmada elde edilen okul yöneticilerinin teknoloji liderlik özyeterliklerinin cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişmediği, Çetin-Yılmaz'ın (2008) kadın ve erkek okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma yeterlikleri birbirlerine yakın sonuçlar verdiği, Hayytov'un (2013) yöneticilerin teknoloji liderliği yeterlik algılarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşmadığı, Bülbül ve Çuhadar'ın (2012) okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterliği toplam ve alt boyutlarındaki görüşleri arasında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı bulgularıyla benzerlik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durum erkek ve kadın yöneticilerin teknoloji liderliği konusunda kendilerini değerlendirirken cinsiyetin belirleyici bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları ile yaşları arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Alanyazında yapılan çalışmalar ise;

Araştırma sonucu ulaşılan bulguların Hayytov'un (2013) yöneticilerin teknoloji liderliği yeterlik algı düzeyleri yaşlarına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmediği, Çetin-Yılmaz'ın (2008) 21–40 yaş arasında olan okul yöneticileri ile 41 yaş ve üzerinde olan okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma yeterlikleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulguları ile tutarlılık göstermektedir.

Araştırmamızda ayrıca 35-49 yaş grubundaki yöneticilerin tüm alt faktörlerde 20-34 ve 50-64 yaş grubundaki yöneticilere göre daha yüksek düzeyde yanıtlar verdiği görülmüştür fakat bu farkın istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu durum “35-49” yaş grubundaki yöneticilerin diğer yaş grupları ile aralarındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ve yaş grubunun belirleyici bir rolünün olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Alanyazında yapılan çalışmalar ise;

Bostancı'nın (2010) çalışmasında 35-45 ve 45-60 yaş gruplarındaki okul yöneticileri ile 20-35 yaş aralığındaki yöneticiler arasında teknolojik liderlik yeterlikleri açısından yüksek yaş grupları lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Alt boyutlar açısından incelendiğinde öğrenme ve öğretim boyutunda 45-60 yaş grubundaki okul yöneticilerinin daha genç yöneticilerden yüksek yeterliğe sahip olduğu; destek hizmetler boyutunda, 20-35 yaş grubundaki yönetici yeterliğinin daha yüksek yaş gruplarına oranla daha düşük yeterliğe sahip olduğu görülmüştür. Yaş ile teknolojik liderliği algısı arasında anlamlı ilişki olduğunu düşünen diğer bir araştırmada (Dawson ve Rakes; 2003) ise, okul yöneticilerinin yaşları arttıkça, teknoloji liderliği rollerini daha yüksek düzeyde yerine getirdikleri algısının oluştuğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan bu durum yaş bağımsız değişkeninin yöneticilerin teknoloji liderliği konusunda kendilerini değerlendirirken belirleyici bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları ile eğitim durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Araştırma sonucu tespit edilen bu sonuca göre farklı eğitim durumlarına sahip yöneticiler benzer liderlik algısına sahiptir. Alanyazında yapılan çalışmalar ise;

Hayytov'un (2013) yöneticilerin eğitim durumları, teknoloji liderliği yeterlik algılarında anlamlı bir farklılığa yol açmadığı sonucuna varmıştır bulgusuyla benzerlik göstermiştir. Baş'ın (2012) yaptığı araştırmada elde ettiği okul yöneticilerinin eğitim durumu ve vizyoner liderlik davranışları arasında herhangi bir bağıntının olmadığı sonucu, Eren'nin (2010) okul müdürlerinin gösterdikleri liderlik davranışları ile eğitim

durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bir başka ifade ile farklı eğitim durumlarına sahip okul müdürleri benzer liderlik davranışları göstermektedir bulgusu ve Bostancı'nın (2010) elde ettiği okul yöneticilerinin eğitim durumu ile yönetim teknolojileri arasında anlamlı bir ilişkisinin olmadığı şeklindeki bulguları araştırmamızda ulaşılan sonuçları ile benzer niteliktedir.

Bu duruma bakarak okul yöneticilerinin eğitimleri ile kendilerinin teknoloji liderliği yeterliklerine bakışları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucu elde edilebilir.

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadıklarına göre farklılaşmakta mıdır?

Hizmet içi eğitim(H.İ.E) alan okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algı genel toplamı, H.İ.E almayan okul yöneticilerinden yüksek olsa da istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Alan yazında yapılan araştırmalar da ise değişik sonuçlara ulaşan araştırmalar görülmüştür.

Akbaba-Altun ve Gürer'e (2008) göre okul yöneticilerinin BT sınıflarına yönelik rollerini algılama düzeyleri okul yöneticilerinin katıldıkları hizmet içi eğitimlerinin sayılarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Hayytov'un (2013) araştırmasında yöneticilerin hizmet içi eğitim durumlarının, teknoloji liderliği yeterlik algılarında anlamlı bir ilişkiye yol açmadığını göstermektedir. Başka bir anlatımla, yöneticilerin aldıkları bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitim onların teknoloji liderliği yeterlik algılarını olumlu yönde etkilemediğini söylemek mümkündür bulgusuna ulaşmıştır. Bostancı'ya (2010) göre ise liderlik ve yönetim konusunda hizmet içi eğitim alan okul yöneticileri hem genel teknoloji liderliği alanında hem alt boyutlarında anlamlı düzeyde yüksek yeterliğe sahip olduğu verisine ulaşılmıştır. Çetin-Yılmaz'a (2008) göre hizmet içi eğitim alan ve almayan okul yöneticilerinin eğitim ve öğrenci işlerinde bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bulunan bu fark, hizmet içi eğitim alan okul yöneticilerinin lehinedir. Bunun yanı sıra hizmet içi eğitim alan ve almayan okul yöneticilerinin işgören işlerinde, okul işletmesi ile ilgili işlerde bilgisayar teknolojilerini kullanma yeterlikleri ve genel

olarak bilgisayar teknolojilerini kullanma yeterlikleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Bu durum hizmet içi eğitim almanın teknoloji liderliği yeterlik algısı konusunda okul yöneticilerinin verdiği cevaplarda belirleyici bir rolünün olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Bilişim teknolojileri alanında alınan hizmetiçi eğitimin anlamlı değişikliklere yol açmaması verilen eğitimlerin kalitesi hakkında araştırmalar yapılması gerektiği sonucunu doğurabilir.

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri ne boyuttadır?

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde, okul yöneticilerinin araştırmanın tüm alt boyutlarında ve genel toplamda verdikleri cevapların “çok katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmüştür.. Alanyazında yapılan araştırmalarda ise;

Araştırma sonucu elde edilen cevapların Aksoy (2011)’un çalışmasında ulaştığı bulgularla benzerlikler gösterdiği görülmüştür. Ayrıca ortaya çıkan bulgular Memişoğlu ve Özsarıkamış (2009) tarafından gerçekleştirilen çalışmada elde edilen “İlköğretim Okulu yöneticilerinin kendilerinin görüşlerine göre tüm alt boyutların toplamına bakıldığında bilgi yönetimi yeterlikleri konusunda “üst düzeyde yeterli” olarak değerlendirmektedirler” sonucuyla da uyumludur.

Bu durum okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algıların yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilir

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri görev yaptıkları okul kademesine göre farklılaşmakta mıdır?

Okul Yöneticilerinin eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri ile okul kademeleri karşılaştırıldığında “Etkililik ve Düzenlilik” alt başlığında anlamlı olarak farklılaştığı bulgusuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu bulguya göre meslek lisesinde görev yapan okul yöneticilerinin İlkokulda görev yapanlara göre “Etkililik ve Düzenlilik” alt

başlığında daha yüksek bir algıya sahip oldukları söylenebilir. Alanyazında yapılan araştırmalarda ise;

Almış'a (2010) göre okul yöneticilerinin bilgiyi yönetme yeterliklerine ilişkin algıları görev yaptıkları okulun türüne göre; uygun ortam sağlama boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. İlköğretim okullarında görev yapan yöneticilerin uygun ortam sağlamaya ilişkin görüşleri, mesleki ve teknik liselerde görev yapan yöneticilerden daha olumludur. Bilgiyi elde etme/üretme, bilgiyi depolama, bilgiyi paylaşma ve bilgiyi kullanma boyutları yönünden ise istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir.

Bu durum "etkililik ve düzenlilik" alt faktöründeki "toplumsal hayata yönelik projeler hazırlama", "okul aile birliği" ve "okul kütüphanesi" gibi konularda meslek liselerinin ilkokullara göre daha iyi düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri ilçe veya il merkezinde çalışma durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme algıları il veya ilçede çalışma durumlarına göre farklılaşmamaktadır. Diğer bir ifade ile okul yöneticilerinin çalıştıkları yerin il yada ilçe merkezi olması eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme algılarını etkilememektedir. Alanyazında yapılan araştırmalarda ise;

Terci'nin (2008) araştırmasında okulunun bulunduğu çevrenin sosyo ekonomik düzey bağımsız değişkenine göre yöneticilerin yönetici yeterliğine ilişkin algı puan ortalamaları arasında anlamlı farkın olmadığı görülmüştür. Bu sonuca göre, yöneticilerin çalıştıkları okulun bulunduğu çevrenin sosyo ekonomik durumu farklı olsa bile yönetici yeterliklerine ilişkin algı düzeylerinin farklı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durum eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeylerine ilişkin yönetici algılarının ilçe merkezinde veya il merkezindeki yöneticilere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

Bu araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde; okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyine ilişkin algılarında cinsiyet faktörünün istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Alanyazında yapılan araştırmalarda ise;

Terci (2008) araştırmasında cinsiyet değişkenine göre yönetici algıları arasındaki farkın anlamlılık düzeyinde manidar bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır. Buna göre, kadın ve erkek yöneticilerin yönetici yeterlik davranışlarına ilişkin algıları arasında fark olmaması, her iki cinsiyetin de aynı algı düzeyine sahip oldukları söylenebilir şeklinde araştırmamızla paralel bir sonuca ulaşmıştır. Almış'ın (2010) yaptığı araştırmada bulunan sonuçlara göre okul yöneticilerinin bilgiyi yönetme yeterliklerine ilişkin yöneticilerin cinsiyetlerine göre; erkek ve kadın yöneticiler arasında sırasıyla; uygun ortam oluşturma, bilgiyi elde etme/üretme, bilgiyi depolama, bilgiyi paylaşma ve bilgiyi kullanma boyutları yönünden istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Çetin-Yılmaz'ın (2008) yaptığı çalışmanın sonuçlarına göre kadın ve erkek okul yöneticilerinin okul işletmesi ile ilgili işlerde bilgisayar teknolojilerinden yararlanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Tüm yönetim işlerinde ise yöneticilerin bilgisayar teknolojisini kullanma yeterlikleri cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmamaktadır.

Bu durum erkek ve kadın yöneticilerin eğitim öğretim işlerinin gerçekleştirme düzeylerinde kendilerini değerlendirirken benzer ve olumlu bakış açıları sergiledikleri şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Elde edilen bulgular incelendiğinde eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri okul müdürlerinin yaşlarına göre anlamlı olarak farklılaşmaktadır.

“Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler”, “Rehberlik Hizmetleri”, alt boyutlarında 20-34 yaş grubundaki okul yöneticilerinin verdikleri

cevaplar incelendiğinde bu cevapların 35-49 yaş grubundaki ve 50-64 yaş grubundaki yöneticilere göre daha istatistiksel olarak anlamlı ve daha düşük olduğu görülmüştür. Diğer bir ifade ile 20-34 yaş grubundaki yöneticiler diğer yaş gruplarına “Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler”, “Rehberlik Hizmetleri” alt boyutlarında kendilerini daha az başarılı bulmaktadırlar. Alanyazında yapılan araştırmalarda ise;

Yıldırım’ın (2008) araştırmasında müdürlerin görüşlerinin yaşlarına göre manidarlık düzeyinde anlamlı bir farka işaret etmektedir. Müdürlerin görüşlerine bakıldığında 46 yaş ve yukarısı grubunda araç-gereç ve fiziki şartların uygunluğu alt boyunda anlamlı bir fark görülmektedir. Diğer yaş gruplarında (31-35 yaş, 36-40 yaş, 41-45 yaş) görüşler arasında bir fark görülmemektedir. 46 yaş ve yukarısı müdürlerin görüşlerinden araç-gereç ve fiziki şartların uygunluğu konusunda bir farkın ortaya çıkması o yaşta mesleğinde en tecrübeli dönem olması ve dolayısı ile araç gerecin eğitim için ne denli önemli olduğunun bilincinde olduklarından kaynaklanabilir. Alanyazında bu sonuçlarla farklılık ihtiva eden bazı araştırmalar da bulunmaktadır.

Çetin-Yılmaz’ın (2008) yaptığı çalışmanın sonuçlarına göre; 21–40 yaş arasında olan okul yöneticilerinin tüm alt boyutlarda bilgisayar teknolojilerini kullanma yeterlikleri ile 41 yaş ve üzerinde olan okul yöneticilerinin yeterlikleri arasında anlamlı bir fark bulunamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Terci’nin (2008) araştırmasında elde ettiği bulgulara göre, yaş bağımsız değişkenine göre ilköğretim okulu yöneticilerinin yönetici yeterlik düzeylerine ilişkin algı ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu sonuca göre, yöneticilerin yaşları farklı olsa dahi yönetici yeterliklerine ilişkin algı düzeylerinin farklı olmadığı söylenebilir. Memişoğlu ve Özsarıkamış’a (2009) göre ilköğretim okulu yöneticilerinin görüşleri arasında yaş değişkenine göre bilgi yönetimi alt boyutlarında anlamlı farklılık yoktur. Diğer bir ifade ile yaş değişkeni ilköğretim okulu yöneticilerinin görüşlerini etkileyen değişkenlerden biri değildir. Almış (2010) tarafından hazırlanan araştırma incelendiğinde ise okul yöneticilerinin bilgiyi yönetme yeterliklerine ilişkin yöneticilerin yaşlarına göre; uygun ortam oluşturma, bilgiyi elde etme/üretme, bilgiyi depolama, bilgiyi paylaşma ve bilgiyi kullanma boyutları yönünden istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Bu durum “Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler “başlığı altında yer alan “okuldaki materyallerin etkililik ve yeterliliği, okul-aile birliği uyumu, öğrenci motivasyonu, disiplin” gibi bazı başlıkların ve “rehberlik hizmetleri” alt boyutunda yer alan “Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, bilgi yarışmaları, kulüp ve toplum hizmeti çalışmaları” gibi maddelerde 20-34 yaş grubundaki yöneticilerin okullarını yeterli bulmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri eğitim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Okul yöneticilerinin eğitim durumları ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyine ilişkin algıları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır. Diğer bir ifade ile okul müdürlerinin eğitim durumları eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algılarında istatistiksel olarak farklılaşmaya yol açmamaktadır. Alanyazında yapılan araştırmalarda ise;

Terci'nin (2008) araştırmasında yöneticilerin mezun oldukları okul gruplarına göre puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyinde fark bulunamamıştır. Bu sonuca göre, yöneticilerin mezun oldukları okul farklı olsa bile yönetici yeterliklerine ilişkin algı düzeylerinin değiştirmedeği, yöneticilerin algı düzeyinin mezun olunan okul türünden bağımsız olduğu söylenebilir.

Bu duruma bakarak okul yöneticilerinin aldıkları eğitim ile eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyine ilişkin bakışları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadıklarına göre farklılaşmakta mıdır?

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algının hizmet içi eğitim alıp almamalarına göre değişip değişmediğine ilişkin araştırmanın bulguları incelendiğinde;

Okul yöneticilerinin hizmet içi eğitim almasının eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algıya istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde etki etmediği sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında yapılan araştırmalarda ise;

Terci'nin (2008) araştırmasında farklı olarak yöneticilikle ilgili kursa katılıp katılmama bağımsız değişkeni için yöneticilerin yönetici yeterlik davranışlarına ilişkin algı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmaktadır. Farklılık, eğitime katılan yöneticiler lehine bulunmuştur. etin-Yılmaz'ın (2008) yaptığı çalışmanın sonuçlarına göre hizmet içi eğitim alan ve almayan okul yöneticilerinin eğitim ve ğrenci işlerinde bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bulunan bu fark, hizmet içi eğitim alan okul yöneticilerinin lehinedir. Bunun yanı sıra hizmet içi eğitim alan ve almayan okul yöneticilerinin diğer alt boyutlarda verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Bu durum hizmet içi eğitim değişkeninin eğitim ğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri konusunda okul yöneticilerinin verdiği cevaplarda belirleyici bir rolünün olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik özyeterlikleri ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasında ilişki var mıdır?

Araştırmanın sonuçları incelendiğinde, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri ile eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri arasındaki ilişkinin genel toplamda ve diğer tüm alt boyutlarda pozitif yönde orta düzeyde olduğu görülmüştür. Bulgular ışığında okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri arttıkça eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algılarının da arttığı sonucuna ulaşılabilir. Alan yazında yapılan araştırmalarda ise;

Baş (2012) tarafından hazırlanan çalışmada ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerinin okulda oluşturulan tüm eğitim öğretim işleri ve okul iklimi ile arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durum okul yöneticilerinin, rutin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirirken teknolojiyi kullanma becerilerinin artmasıyla işlerinin daha kolaylaşacağı şeklinde bir algıya sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerini teknoloji liderliği yeterlikleri anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?

Yapılan araştırma sonucu elde edilen veriler incelendiğinde okul yöneticilerinin eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerini teknoloji liderliği özyeterliklerinin anlamlı bir şekilde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durum okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterliklerinin artmasının beraberinde eğitim öğretim işlerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin algıyı da artırdığı sonucuna yol açtığı şeklinde yorumlanabilir.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına dayalı olarak ortaya çıkan sonuçlar ve geliştirilen öneriler yer almaktadır.

SONUÇLAR

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algılarına ilişkin sonuçlara ulaşmayı amaçlayan araştırma 112 idareci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bulgularına dayalı olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Özyeterliklerine İlişkin Sonuçlar

Okul kademesine göre. Teknoloji liderliği özyeterlikleri ve okul yöneticilerinin görev yaptıkları okulun kademesi karşılaştırıldığında teknoloji liderliği yeterlik algıları toplamında ve “Vizyoner Liderlik”, “Profesyonel uygulamada mükemmellik”, “Sistematik gelişim”, “Dijital vatandaşlık” alt başlıklarında meslek lisesinde çalışan yöneticilerin ilkokulda çalışan yöneticilere göre anlamlı ve daha yüksek yanıtlar verdiği görülmüştür.

İlçe veya il merkezinde çalışma durumuna göre. Yöneticilerin teknolojik liderlik özyeterliklerine ilişkin görüşlerinin il veya ilçe merkezinde çalışma durumlarına göre karşılaştırılması yapıldığında elde edilen sonuçların “Genel Toplam”, “Vizyoner liderlik” ve “Profesyonel uygulamada Mükemmellik” alt başlıklarında anlamlı farklar içerdiği görülmüştür. İlçe merkezlerinde çalışan yöneticiler belirtilen alt faktörlerde il merkezinde çalışan yöneticilere oranla daha anlamlı ve yüksek cevaplar vermiştir.

Cinsiyet bağımsız değişkenine göre. Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlikleri konusundaki görüşleri cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, genel toplamda ve diğer tüm alt başlıklarda teknoloji liderliği yeterlik algılarının cinsiyete göre farklılaşmadığı görülmüştür.

Yaş bağımsız değişkenine göre. Okul yöneticilerinin yaşlarının teknoloji liderliği yeterlik algılarına etkisi incelendiğinde, tüm alt boyutlarda “35-49” yaş grubundaki yöneticilerin kendilerini “20-34” yaş grubu ve “50-64” yaş grubuna oranla daha olumlu yanıtlar verdiği görüşmüştü fakat anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Eğitim durumlarına göre. Okul yöneticilerinin eğitim durumlarının teknoloji liderliği özyeterlikleri algısına etkisi incelendiğinde, eğitim durumu ile tüm alt boyutlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Hizmet İçi Eğitim alıp almadığına göre. Okul yöneticilerinin hizmet içi eğitim alıp almama durumları ile teknoloji liderliği yeterlik algıları arasındaki ilişki incelendiğinde, tüm alt boyutlarda verilen cevapların birbirine yakın olduğu ve anlamlı farklılıklar göstermediği görülmüştür.

Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim İşlerini Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Sonuçlar

Eğitim-öğretim işlerinin gerçekleşme düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlayan araştırma 112 idareci yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına dayalı olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Okul kademesine göre. Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri okul yöneticilerinin görev yaptıkları okulun kademesine göre karşılaştırıldığında “etkililik ve düzenlilik” alt başlığı altında farklar görülmüştür. Bu başlık altındaki sorulara meslek lisesinde çalışan yöneticilerin ilkokulda çalışan yöneticilere göre anlamlı ve daha yüksek yanıtlar verdiği görülmüştür.

İlçe veya il merkezinde çalışma durumuna göre. Yöneticilerin eğitim öğretim işlerinin gerçekleştirilme düzeyine ilişkin görüşlerinin il veya ilçe merkezinde çalışma durumlarına göre karşılaştırılması yapıldığında elde edilen sonuçların anlamlı farklar içermedikleri söylenebilir.

Cinsiyet bağımsız değişkenine göre. Eğitim öğretim işlerinin gerçekleştirilme düzeyleri yöneticilerin cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, eğitim öğretim işlerini

gerçekleştirme düzeylerinin okul yöneticilerinin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

Yaş bağımsız değişkenine göre. Okul yöneticilerinin yaşlarının eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyi algısına etkisini incelendiğinde; “Öğretimin geliştirilmesine yönelik destekleyici hizmetler” alt başlığındaki maddeler incelendiğinde ise “20-34 yaş grubundaki” okul yöneticilerinin verdiği yanıtlar anlamlı olarak hem 35-49 yaş grubundaki hem de 50-64 yaş grubundaki okul yöneticilere göre daha düşük bulunmuştur. Benzer şekilde, “rehberlik hizmetleri” alt boyutunda da elde edilen sonuçlar incelendiğinde 20-34 yaş grubundaki yöneticilerin diğer yaş gruplarındakilere göre anlamlı olarak daha düşük düzeyde cevaplar verdiği görülmüştür.

Eğitim durumlarına göre. Okul yöneticilerinin eğitim durumlarının eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeylerine ilişkin algıları incelendiğinde, Eğitim durumu ile tüm alt boyutlar arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Hizmet içi eğitim alıp almadığına göre. Okul yöneticilerinin hizmet içi eğitim alıp almama durumları ile eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde, tüm alt boyutlarda verilen cevapların birbirine yakın olduğu ve anlamlı farklılıklar göstermediği görülmüştür.

ÖNERİLER

Bu kısımda, okul yöneticileri teknoloji liderliği ve eğitim öğretim işlerini gerçekleştirme düzeylerine ilişkin özyeterlik algı düzeylerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmanın araştırma sonuçlarından geliştirilen öneriler yer almaktadır.

Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Okul yöneticileri ve öğretmenler için Türkiye genelinden örneklem seçilerek araştırma yapılabilir.
2. Okul yöneticilerinin çağın tüm teknolojileri ile uyumlu çalışabilmesi ve eğitim yönetiminde bu kaynaklardan optimum düzeyde yararlanabilmeleri için

yapılacak bilimsel değerlendirmeler ile hazır bulunuşluk düzeyleri belirlenebilir ve ihtiyaç analizi yapılabilir.

3. Başarılı okullar tespit edilip bu okulların yönetici ve öğretmenleri çeşitli yönlerden (teknoloji liderliği ve eğitim öğretim işleri gerçekleştirme) araştırılabilir.

4. Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterliklerini sadece kendileri değil, beraber çalıştıkları öğretmen ve diğer çalışanlarca değerlendirildiği araştırmalar yapılabilir.

Uygulamacılar İçin Öneriler

1. Okul yöneticilerine yönetim becerilerini artırmak amacıyla teknoloji liderliği ve eğitim öğretim işleri konularında nitelikli, sonuçları açısından katılımcılara ciddi katkılar sağlayacak, farklılıklar kazandıracak hizmetiçi eğitim programları düzenlenebilir.

2. MEB tarafından başarılı teknoloji uygulamalarının gerçekleştirildiği okullar izlenerek, bu uygulamaların diğer okullara tanıtılması amacıyla etkinlikler düzenlenebilir.

3. Üniversitelerin de desteği ile yöneticilere bilgi ve iletişim araç gereçlerini tanıtan, kullanmayı teşvik edici uzmanlık düzeyinde ders ve projeler, verilerek bu teknolojileri profesyonel biçimde işe koşabilen yöneticiler yetiştirmek hedeflenmelidir.

4. İlk defa yönetici olacaklar seçilirken teknoloji liderliği konusundaki yeterliklerinin tespiti yapıp atama kriterleri arasında bu durumun öncelikli şartlar arasında yer alması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Ada, Ş. Görgülü, D. ve Küçükali, R. (2013). Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik öz yeterliliği. *Eğitim Teknolojisi Kuram Ve Uygulama*, 3(2), 53-71.
- Ağaoğlu, E. Altınkurt, Y. Yılmaz K. ve Karaköse, T. (2012). Okul yöneticilerinin yeterliklerine ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri (Kütahya ili Örneği). *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 37(164), 159-175.
- Akbaba-Altun, S. ve Gürer, M. (2008). İlköğretim okulu yöneticilerinin bilgi teknolojisi (bt) sınıflarına yönelik rollerine ilişkin algıları. *Eurasian Journal of Educational Research*, 33, 35-54. <http://www.ejer.com.tr/0DOWNLOAD/pdf/2111365074.pdf> adresinden 27 Haziran 2014 tarihinde edinilmiştir.
- Aksoy, H. H. (2003). Eğitim kurumlarında teknoloji kullanımı ve etkilerine ilişkin bir çözümleme. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 1(4), 4-23.
- Aksoy, E. ve Işık, H. (2008). İlköğretim okul müdürlerinin öğretim liderliği rolleri. *Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 235-249.
- Aksoy, Ş. (2012). *İlköğretim okulu müdürlerinin yeterlikleri ile eğitim-öğretim süreci arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Alkan, C. (1998), *Eğitim Teknolojisi*, Ankara: Anı.
- Almış, S. (2010). *Eğitim yöneticilerinin bilgi yönetimine ilişkin yeterlikleri (Sinop İli Örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Altınkurt, Y. (2007). *“Eğitim örgütlerinde stratejik liderlik ve okul müdürlerinin stratejik liderlik uygulamaları”*. Yayımlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Anderson, R.E. & Dexter, S. (2005). School technology leadership: an empirical investigation of prevalence and impact. *Educational administration quarterly*.

- Aydoğan, İ. ve Helvacı, M. A. (2011). Etkili okul ve etkili okul müdürüne ilişkin öğretmen görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 41-60
- Aypay, A. Balıkçı, A. ve Şahin, M. (2013. 7-9 Mayıs). 2012 yılında kabul edilen eğitim reformunun okul yöneticiliği üzerine yansımaları nasıl olmuştur? 8. Ulusal eğitim yönetimi kongresinde sunuldu, İstanbul
- Balcı, A. (1998). Okul yöneticilerinin liderlik stilleri. H. Taymaz ve M. Hesapçıoğlu (Editörler). *Türkiye’de Eğitim Yönetimi*. (s. 31-38). İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları.
- Banoğlu, K. (2012). “Eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlikleri ölçeğinin” geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 13(3), 43-65.
- Baş, E. D. (2012). *İlköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rolleriyle okul iklimi arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Binbaşıoğlu, C. (2005). *Türk Eğitim Düşüncesini Tarihi*, Ankara: Anı.
- Bostancı, H. (2010). *Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü, Ankara
- Bursalıoğlu, Z. (2000). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*, Ankara: Pegem Akademi
- Bülbül, T. ve Çuhadar, C. (2012). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterlik algıları ile bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik kabulleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 474 – 499.
- Buluç, B. (2009). Sınıf öğretmenlerinin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15(57), 5-34.
- Büyüköztürk, Ş. Çakmak, E. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Can, T. (2003). Bolu orta öğretim okulları yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, 2 (3), 94-107

- Can, T. (2008). İlköğretim okulları yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri: Ankara İli Etimesgut İlçesi Örneği. *In proceedings of VIII. International Educational Technology Conference*, 1053-1057, Eskişehir.
- Castle, “Principals technology leadership assessment”, http://schooltechleadership.org/wordpress/wp-content/uploads/2010/02/ptla_info_packet.pdf, 09/12/2014 tarihinde alındı.
- Çalık, T. ve Şirin, H. (2007). Eğitim ile ilgili hizmetler. Servet Özdemir (Editör). *Türk Eğitim Sistemi Ve Okul Yönetimi*.(s. 189-199) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çelik, V. (1995). Eğitim yöneticisinin vizyon ve misyonu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 1(1), 95-101.
- Çelik, V. (2005). Liderlik. Y. Özden (Editör). *Eğitim ve okul yöneticiliği el kitabı* (s. 187 215). Ankara: Pegem Akademi.
- Çevik, V. (2006). *Eğitim yöneticileri ile yönetici adaylarının kaygı düzeyleri ile bilgisayar kaygısı düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Osman Paşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Çetin Yılmaz, S. (2008). *İlköğretim okulu yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma yeterliklerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çetin, M. (2009). *İlköğretim öğretmenlerinin ve müdür yardımcılarının algularına göre müdürlerinin liderlik yeterlikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dawson, C. ve Rakes, G.C. (2003). *The influence of principals' technology training on the integration of technology into schools*. *Journal of research on technology in education*, 36(1), 29-45.
- Deming, E.W. (1998). *Krizden çıkış* (Çev. C. Akaş). Kalder Yayınları. (Eserin orijinali 1996’da yayımlandı).
- Durukan, H. (2006). Okul yöneticisinin vizyoner liderlik rolü. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*,7(2), 277-286.

- Erçetin, Ş. Ş. (2000), *Lider Sarmalında Vizyon*. Ankara: Önder Matbaacılık.
- Erden, H. & Erden, A. (2007). Teachers' perception in relation to principles' technology leadership:5 primary school cases in Turkish Republic Of Northern Cyprus. 7th International Educational Technology (IETC) Conference. 03-05 May 2007, North Cyprus: Near East University.
- Erdoğan, İ. (2002). *Eğitimde değişim yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Eren, E. (2007). *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi*, İstanbul: Beta.
- Eren, E. Ş. (2010). *İlköğretim okul müdürlerinin eğitim teknolojilerini sağlama ve kullanmada gösterdikleri liderlik davranışları*. Yayınlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Eren, E. ve Kurt, A. (2011). İlköğretim okul müdürlerinin teknoloji liderliği davranışları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 219-238.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*, Ankara:
- Gülbahar, B.(2014). Okul yöneticilerinin öğretim programlarının uygulanmasındaki öğretim liderliği rollerini belirlemeye yönelik bir alanyazın tarama çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*, 43(201), 83-108.
- Gümüşeli, A. İ. (2001). Çağdaş okul müdürünün liderlik alanları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 3(28), 531-548.
- Gürbüz, R. Erdem, E. ve Yıldırım, K. (2013). Başarılı okul müdürlerinin özellikleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2013), 167-179
- Hacıfazlıoğlu, Ö. Karadeniz, Ş. ve Dalgıç, G. (2010). Eğitim yöneticileri teknoloji liderliği standartlarına ilişkin öğretmen, yönetici ve denetmenlerin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(4), 537-577
- Hacıfazlıoğlu, Ö. Karadeniz, Ş. ve Dalgıç, G. (2011a). Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(2),145-166

- Hacıfazlıoğlu, Ö. Karadeniz, Ş. ve Dalgıç, G. (2011b). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliğine ilişkin algıları: metafor analizi örneği. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi*, 1(1), 97-121
- Hayytov, D. (2013). *Eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlik algıları ile öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- <http://www.tdk.gov.tr>. adresinden alınmıştır.
- ISTE (2009). NETS for administrators 2009. [http://www.iste.org/docs/pdfs/2014_ISTE_Standards A_PDF.pdf](http://www.iste.org/docs/pdfs/2014_ISTE_Standards_A_PDF.pdf), 20/06/2014 tarihinde alındı.
- Karasar, N. (2008). “Bilimsel araştırma yöntemi”, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Korkmaz, M. (2006). Okul yöneticilerinin kişilik özellikleri ile liderlik stilleri arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 46, 199-226.
- Köknel, Ö.(1996). *Bireysel ve toplumsal şiddet*. İstanbul: Altın Kitaplar.
- Memişoğlu, S. P. ve Özsarıkamış, S. (2009). İlköğretim okulu yöneticilerinin bilgi yönetimi yeterlikleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*, 9(2), 133-151.
- Millî Eğitim Bakanlığı Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Başkanlıkları Yönergesi (1999). Resmi Gazete (13.08.1999). Sayı: 23785.
- Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği (2013). Resmi Gazete (21.07.2012). Sayı: 28360.
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (2013). Resmi Gazete (07.09.2013). Sayı: 28758.
- Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği (2014). Resmi Gazete (26.07.2014). Sayı: 29072.
- Sezer, B. (2011). *İlköğretim okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin yeterlikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Sezer, B. ve Deryakulu, D. (2012). İlköğretim okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin yeterlikleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram Ve Uygulama*, 2(2), 74-92.
- Sezgin, F. ve Özdemir, S. (2002). Etkili okullar ve öğretim liderliği. *Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, 266-282.
- Sincar, M. (2009). “İlköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin bir inceleme”. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.
- Sincar, M. ve Aslan, B. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin görüşleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 10(1), 571 – 595.
- Tanzer, S. (2004). *Mesleki ve teknik öğretim okul yöneticilerinin teknolojik liderlik*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Terci, F. (2008). *İlköğretim okulu yöneticilerinin yönetici yeterlik davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Tosun, K. (1992). *İşletme Yönetimi*. İstanbul: Savaş Yayınları.
- Turan, S. ve Şişman, M. (2000). Okul yöneticileri için standartlar: Eğitim yöneticilerinin bilgi temelleri üzerine düşünceler. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 68-87.
- Öncül, R. (2000). *Eğitim bilimleri sözlüğü*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Yakut, G. (2006). *İlköğretim okul müdürlerinin mevzuattaki görev tanımlarına ilişkin davranışları gösterme düzeyleri (İzmir ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yıldırım, 2008; İlköğretim okulu müdürlerinin öğretmenleri güdüleme düzeylerine ilişkin öğretmenlerin ve okul müdürlerinin görüşleri (Tokat ili örneği). *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırma ve Uygulama Merkezi*, 6(2). 132-140.

Yıldırım, N. ve Aslan, B. (2008). İlköğretim okulu müdürlerinin yeterlikleri ile öğrenme stillerine ilişkin bir araştırma (Tokat ili örneği). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(24), 238-255.

Yılmaz, A. ve Ceylan, Ç. B. (2011). İlköğretim okul yöneticilerinin liderlik davranış düzeyleri ile öğretmenlerin iş doyumunu ilişkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(2), 277-294.

EKLER

EK-1: Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği Sonuç Tablosu

EK-2: Eğitim Öğretim İşleri Ölçeği Sonuç Tablosu

EK-3: Ölçme Aracı

EK-4: Araştırma İzni

EK-1: Teknoloji Liderliği Özyeterlik Ölçeği Sonuç Tablosu

Alt Boyutlar	Ünvanı	Okul Kademesi	İl veya İlçe Merkezi	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumları	Hizmet İçi Eğitim
Vizyoner liderlik	Yönetici	M. lisesi > İlkokul	İlçe > İl	-	-	-	-
Dijital çağ öğrenme kültürü	Yönetici	-	-	-	-	-	-
Profesyonel uygulamada mükemmellik	Yönetici	M. lisesi > İlkokul	İlçe > İl	-	-	-	-
Sistematiğ gelişim	Yönetici	M. lisesi > İlkokul	-	-	-	-	-
Dijital vatandaşlık	Yönetici	M. lisesi > İlkokul	-	-	-	-	-
Genel toplam	Yönetici	M. lisesi > İlkokul	İlçe > İl	-	-	-	-

EK-2: Eğitim Öğretim İşleri Ölçeği Sonuç Tablosu

Alt Boyutlar	Ünvanı	Okul Kademesi	İl veya İlçe Merkezi	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumları	Hizmet İçi Eğitim
Politikalar ve sosyal etkinlikler	Yönetici	-	-	-	-	-	-
Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Destekleyici Hizmetler	Yönetici	-	-	-	35-49>20-34 50-64>20-34	-	-
Eğitim-Öğretimin Geliştirilmesine Yönelik Yönetim Görevleri	Yönetici	-	-	-	-	-	-
Rehberlik Hizmetleri	Yönetici	-	-	-	35-49>20-34 50-64>20-34	-	-
Etkililik ve Düzenlilik	Yönetici	M. Lisesi > İlkokul	-	-	-	-	-
Gelişim ve değerlendirme	Yönetici	-	-	-	-	-	-
Eğitim öğretim işleri gerçekleştirme düzeyleri toplamı	Yönetici	-	-	-	-	-	-

EK-3: Yönetici Anketi

Sayın Katılımcı;

Okul yöneticilerin İSTE bilişim teknolojileri (BT) standartlarına ilişkin yeterlik algılarını belirlemeye yönelik bu ankete katıldığınız için teşekkür ederiz. Vereceğiniz cevaplar sadece araştırma amaçları doğrultusunda kullanılacaktır. Araştırma sonuçlarından haberdar olmak isterseniz lütfen e-posta adresinizi belirtiniz:

_____@_____

Fatih ULUKAYA-Tez Öğrencisi

Doç.Dr. Nail YILDIRIM, Yrd.Doç.Dr. Vildan ÇEVİK

Kişisel Bilgi Formu:

Okulunuzun kademesi : () İlköğretim () Genel Lise () Meslek Lisesi Diğer: _____

Unvanınız : () Müdür () Müdür Yardımcısı

Okulunuzun bulunduğu ilçe : _____

Yönetici olarak hizmet yılınız : _____

Okul türü : () Devlet okulu () Özel okul

Cinsiyetiniz : () Erkek () Kadın

Yaşınız : _____

Eğitim Durumunuz : () Lise () Önlisans () Lisans () Y. Lisans () Doktora () _____

Bilişim teknolojileri ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim aldınız mı?

() Evet () Hayır

Evet ise, lütfen bu hizmetiçi eğitimleri belirtiniz:

Lütfen arka sayfaya geçiniz.

Lütfen aşağıda sunulan ISTE standartlarına ilişkin öz yeterlik düzeyinize ilişkin görüşlerinizi belirtiniz.	Yeterlik Düzeyiniz (0= Yok, 1=Çok az yeterli - 5=Çok yeterli)					
	0	1	2	3	4	5
1. Tüm kurumda kapsamlı bir teknoloji entegrasyonu sağlamak için mükemmeliyeti ve dönüşümü destekleyen ortak bir vizyonun geliştirilmesi ve uygulanmasına ilham verir ve liderlik ederim.	()	()	()	()	()	()
a. Öğrenme hedeflerini karşılamak ve aşmak, etkili öğretim uygulamalarını desteklemek ve ilçe ve okul liderlerinin performanslarını en üst düzeye çıkarmak için tüm paydaşlar arasında dijital çağ kaynaklarının kullanımını arttıran ortak amaçlı bir değişim vizyonuna ilham verir ve bunu desteklerim.	()	()	()	()	()	()
b. Paylaşılan vizyon ile tutarlı, teknoloji ile uyumlu stratejik planların geliştirilmesi ve paylaşılması sürecine katılırım.	()	()	()	()	()	()
c. Teknoloji ile bütünleşmiş vizyon ve stratejik planların uygulanması için kurumsal, yerel ve ulusal boyutlardaki politikaların, programların ve fonlandırımların geliştirilmesini desteklerim.	()	()	()	()	()	()
2. Tüm öğrenciler için ayrıntılı, uygun ve ilgi çekici eğitim sağlayan dinamik bir dijital çağ öğrenme kültürü oluşturur, destekler ve bunun sürdürülmesini sağlarım.	()	()	()	()	()	()
a. Öğretimde dijital çağ öğrenmesinin sürekli gelişimine odaklanan yenilikler sağlarım.	()	()	()	()	()	()
b. Öğrenme için teknolojinin sık ve etkili kullanımını tasarlar ve bunu desteklerim.	()	()	()	()	()	()
c. Tüm öğrencilerin çeşitli bireysel ihtiyaçlarını karşılayan teknoloji donanımlı öğrenen merkezli ortamları ve öğrenme kaynaklarını sağlarım.	()	()	()	()	()	()
d. Teknolojinin etkili olarak uygulanmasını ve öğretim programıyla bütünleştirilmesini sağlarım.	()	()	()	()	()	()
e. Yenilikçilik, yaratıcılık ve dijital çağ işbirliğini teşvik eden yerel, ulusal ve küresel öğrenme topluluklarını destekler ve bunlara katılırım.	()	()	()	()	()	()
3. Çağdaş teknolojilerin ve dijital kaynakların bütünleştirilmesi yoluyla öğrencilerin öğrenmesini arttırmak için eğitimcileri güçlendiren profesyonel öğrenme ve yeniliğe dayalı ortamları desteklerim.	()	()	()	()	()	()
a. Teknolojinin rahat kullanımı ve bütünleşmesinde profesyonel gelişimin sürekliliği için zaman, kaynak ve erişim sağlarım.	()	()	()	()	()	()
b. Teknolojinin kullanımı konusunda yöneticilerin, öğretmenlerin ve çalışanların profesyonel gelişimine yönelik öğrenme topluluklarını destekler ve bunlara katılırım.	()	()	()	()	()	()

Lütfen arka sayfaya geçiniz.

ISTE standartları	Yeterlik Düzeyiniz (0= Yok, 1=Çok az yeterli - 5=Çok yeterli)					
	0	1	2	3	4	5
c. Dijital çağ araçlarını kullanarak tüm paydaşlarla etkili iletişim ve işbirliği sürecini tasarlar ve desteklerim.	()	()	()	()	()	()
d. Teknolojinin etkili kullanımına ilişkin eğitim araştırmalarını ve yeni eğilimleri takip ederek teknolojinin öğrenci öğrenmesini geliştirmesi açısından değerlendirilmesini teşvik ederim.	()	()	()	()	()	()
4. Bilgi ve teknoloji kaynaklarının etkili kullanarak örgütün sürekli gelişimi için dijital çağ liderliğini ve yönetimini sağlarım.	()	()	()	()	()	()
a. Teknoloji ve zengin materyallerin uygun kullanımı yoluyla öğrenme hedeflerine en üst düzeyde ulaştırılması için amaçlı değişime liderlik ederim.	()	()	()	()	()	()
b. Çalışan performansını ve öğrenci öğrenmesini geliştirmek için verilerin toplanması, analiz edilmesi, sonuçların yorumlanması ve bulguların paylaşılması için işbirliği yaparım.	()	()	()	()	()	()
c. Akademik ve idari hedeflerin geliştirilmesi için teknolojiyi yeterli ve yaratıcı bir biçimde kullanabilen nitelikli personelin uzun soluklu istihdamını sağlarım.	()	()	()	()	()	()
d. Sistematik gelişimi destekleyici stratejik ortaklıklar kurarım.	()	()	()	()	()	()
e. Farklı teknoloji sistemlerinin bir arada işlerliğini ve bütünlüğünü sürdürecektir şekilde; yönetim, operasyon, öğretim ve öğrenme süreçlerini destekleyen sağlam bir teknoloji altyapısının kurulmasını ve devamlılığını sağlarım.	()	()	()	()	()	()
5. Dijital kültürün gelişimini destekleyici sosyal, etik ve yasal konu ve sorumluluklara ilişkin bir anlayış tasarlar ve geliştiririm.	()	()	()	()	()	()
a. Tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için uygun dijital araçlara ve kaynaklara eşit erişimi sağlarım.	()	()	()	()	()	()
b. Dijital bilgi ve teknolojinin güvenli, yasal ve etik kullanımına yönelik politikaların geliştirilmesi, tasarlanması ve oluşturulmasına destek veririm.	()	()	()	()	()	()
c. Teknoloji ve bilgi kullanımı ile ilgili güvene dayalı sosyal etkileşimleri desteklerim ve bunlara model olurum.	()	()	()	()	()	()
d. Çağdaş iletişim ve işbirliği araçları yoluyla, küresel konularda ortak kültürel anlayışın ve ilginin geliştirilmesini sağlarım ve buna model olurum.	()	()	()	()	()	()

Lütfen arka sayfaya geçiniz.

S.N.	Okulunuzda aşağıda belirtilen davranışlar hangi düzeyde gerçekleştirilmektedir?	1- Hiç Katılmıyorum 2- Az katılıyorum 3- Orta Düzeyde Katılıyorum 4- Çok Katılıyorum 5- Tamamen Katılıyorum				
		1	2	3	4	5
1	Okulun genel hedeflerinin öğretmenler tarafından anlaşılması sağlanır.	()	()	()	()	()
2	Öğrencilerin mevcut başarılarını artırmaya dönük hedefler belirlenir.	()	()	()	()	()
3	Eğitim-öğretim ile ilgili sorunların çözümünde öğretmenlerle birlikte hareket edilir.	()	()	()	()	()
4	Özel öğretime ve ilgiye muhtaç öğrenciler belirlemek için gereken düzenlemeler yapılır.	()	()	()	()	()
5	Öğrenci davranışlarını değerlendirme kurulu, olumlu, olumsuz davranış ve uygulamaları görüşerek kararlar alır.	()	()	()	()	()
6	Bayramlarda, özel gün ve haftalarda anma ve kutlama törenleri düzenlenir.	()	()	()	()	()
7	Öğrencilerin başarı durumlarının artırılması konusunda çözüm önerileri getirilir.	()	()	()	()	()
8	Yeni öğretim yılı planlanır.	()	()	()	()	()
9	Okulda sosyal etkinlikler teşvik edilir.	()	()	()	()	()
10	Dersler zamanında başlar ve zamanında biter.	()	()	()	()	()
11	Ders programları ve mevzuattaki değişiklikler incelenir.	()	()	()	()	()
12	Tüm öğrencilerin "öğrenebileceği" ve "başarılı olabileceği" inancı yerleştirilir.	()	()	()	()	()
13	Çözüm önerileri uygulamaya konulur.	()	()	()	()	()
14	Öğretmen ve öğrenciler arasında kaynaşmayı sağlayacak sosyal etkinlikler düzenlenir.	()	()	()	()	()
15	Sosyal etkinlik çalışmaları, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenir.	()	()	()	()	()
16	Gezi-gözlem çalışmaları düzenlenir.	()	()	()	()	()
17	Okuldaki tüm köşeler (Atatürk köşesi, okulun tarihçesi, önceki müdürler, mezun olmuş önemli şahsiyetler, hayırsever kişiler...) etkileyici bir şekilde düzenlenir.	()	()	()	()	()
18	Okul yönetimi, okul-aile birliği ile iş birliği içerisinde etkinlikler (kurs, seminer, müzik, tiyatro, spor, sanat, gezi, kermes vb.) düzenler.	()	()	()	()	()
19	Okulun imkânlarından çevrenin yararlanması sağlanır.	()	()	()	()	()
20	Sınıf kitaplıkları kitap yönünden zengindir.	()	()	()	()	()
21	Ders, etkinlik ve faaliyetlerde üstün başarı gösteren öğrenciler ödüllendirilir.	()	()	()	()	()
22	Çevrenin olanaklarından, okulun en üst seviyede faydalanması sağlanır.	()	()	()	()	()
23	Tutum ve davranışlarıyla örnek olan öğrenciler ödüllendirilir.	()	()	()	()	()
24	Öğretim yılı başında okulun ders araç-gereçleri kullanıma hazır hale getirilir.	()	()	()	()	()
25	Okulun temizlik ve tertip-düzeninin sağlanması için gerekli tedbirler alınır.	()	()	()	()	()
26	Okul, velilerle sürekli iletişim halindedir.	()	()	()	()	()
27	Okul kütüphanesi, teknolojik imkânlarla sahiptir.	()	()	()	()	()
28	Tüm dersler için gerekli araç-gereçler (bilgisayar, projeksiyon makinesi, yaprak testler...) temin edilir.	()	()	()	()	()
29	Okuldaki herkes uyulması gereken kuralları bilir.	()	()	()	()	()

S.N.	Okulunuzda aşağıda belirtilen davranışlar hangi düzeyde gerçekleştirilmektedir?	1- Hiç Katılmıyorum 2- Az katılıyorum 3- Orta Düzeyde Katılıyorum 4- Çok Katılıyorum 5- Tamamen Katılıyorum				
		1	2	3	4	5
30	Öğrencilerin sağlık muayeneleri ve gerekli aşıları periyodik olarak yapılır.	()	()	()	()	()
31	Teknolojik öğretim materyalleri etkin bir şekilde kullanılır.	()	()	()	()	()
32	Etkili bir öğretim gerçekleştirmek amacıyla gerekli düzen ve disiplin sağlanır.	()	()	()	()	()
33	e-Okul sistemine işlenen bilgiler sorunların çözümüne katkı sağlamaktadır.	()	()	()	()	()
34	Öğretim programlarının güçlü ve zayıf yönleri belirlenir.	()	()	()	()	()
35	e-Okul sistemi tüm öğretmen ve idarecilerin yararlanabileceği şekilde düzenlenmiştir.	()	()	()	()	()
36	Öğrencilerin nöbet tutmaları için gereken düzenlemeler yapılır.	()	()	()	()	()
37	Öğrencilerin çok yönlü yetişmesini sağlayacak öğrenme ortamları oluşturulur.	()	()	()	()	()
38	Öğretmenlere, dersinin hiç olmadığı yada en az olduğu günlerde nöbet hizmeti yaptırılır.	()	()	()	()	()
39	Öğrenciler, okuldaki tüm araç-gereçlerden etkin bir şekilde yararlanırlar.	()	()	()	()	()
40	Okulda, ilk yardım dolabı ve bunlara ait malzemeler hazır bulundurulur.	()	()	()	()	()
41	Çeşitli nedenlerle (öğretmensizlik, salgın hastalık, doğal afet gibi) boş geçen derslerin telafisi için yetiştirme programları düzenlenir.	()	()	()	()	()
42	Öğrencilerin ders çalışma alışkanlık ve tutumlarını geliştirmek için öğretmen, veli ve öğrenciler el ele verirler.	()	()	()	()	()
43	Öğrenci davranışlarını değerlendirme kurulu, okul-veli-çevre işbirliğini sağlar.	()	()	()	()	()
44	Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri amacına uygun bir şekilde yürütülür.	()	()	()	()	()
45	Bilgi yarışmaları düzenlenir.	()	()	()	()	()
46	Kulüp ve toplum hizmeti çalışmaları öğrencilerin gelişim seviyelerine göre düzenlenir.	()	()	()	()	()
47	Öğrenciler, toplumsal hayata yönelik projeler hazırlamaya özendirilir.	()	()	()	()	()
48	Okul aile birliği etkili bir şekilde çalıştırılır.	()	()	()	()	()
49	Okul kütüphanesi, öğrenci ve öğretmenlerin yararlanabileceği şekilde düzenlenmiştir.	()	()	()	()	()
50	Okul gelişim yönetim ekibi etkin bir şekilde çalıştırılır.	()	()	()	()	()
51	Eğitim-öğretim faaliyetlerinin amaçlarına ulaşma düzeyini ortaya koymak amacıyla ölçme ve değerlendirmeler yapılır.	()	()	()	()	()
52	Öğrencilerin başarılarını artırmak ve sınavlara hazırlanmalarını sağlamak amacıyla kurslar düzenlenir.	()	()	()	()	()
53	Sınıf içindeki davranışlarıyla akademik yönden başarı gösteren öğrencilerin ödüllendirilmesi teşvik edilir.	()	()	()	()	()
54	Velilere her konuda rehberlik edilir.	()	()	()	()	()
55	Öğrenci gelişimini (sosyal, bilişsel, duyuşsal, zihinsel) sağlamak amacıyla etkinlikler düzenlenir.	()	()	()	()	()

EK-4: Araştırma İzni

T.C.
TOKAT VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 27001677/774.01/144343
Konu: Araştırma İzni

10/01/2014

.....KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)
.....MÜDÜRLÜĞÜNE

- İlgi :a)Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğünün 23/12/2013 tarih ve 4162-7939 sayılı yazısı.
b) 01/07/2014 tarih ve 72633 Sayılı Valilik Onayı.

GOP Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Fatih ULUKAYA'nın il/ilçe ilköğretim ve ortaöğretim okul yöneticilerine "Okul Müdürlerinin Teknolojik Liderliği Yeterlikleri ile Eğitim Öğretim İşlerini gerçekleştirme Düzeyleri Arasındaki İlişki" konulu anket uygulama izni ile ilgili Valilik Onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Mehmet Suphi KÜSBECİ
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER :
1- Valilik Onayı (1 Sayfa)
2- Anket (4 sayfa)

DAĞITIM:
Tüm Merkez İlkokul Müdürlüklerine ve
İlçe Kaymakamlıklarına(İlçe MEM'lüğü)

Güvenli Elektronik İmza
Aslı İle Aynıdır.
10.1.2014.

Uğur YELDİREN
[Signature]

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Fatih ULUKAYA	
Kişisel Bilgiler	Uyruğu	Türkiye Cumhuriyeti
	Doğum Tarihi ve Yeri	17.07.1982 / Tokat
İletişim Bilgileri	Telefon	(0.544) 519 74 83
	E-Posta	fatihulukaya@gmail.com
	Lise	1996-1999 Tokat Endüstri Meslek Lisesi
Öğrenim Bilgileri		2001-2005 Isparta Süleyman Demirel
	Lisans	Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi
		Bilgisayar Sistemleri Öğretmenliği
İş Deneyimi	2006-Halen	Milli Eğitim Bakanlığı Tokat Halk
		Eğitimi Merkezi Ve ASO Müdürlüğü
		Bilişim Teknolojileri Öğretmeni
